

GAZETA miesięcznik
GDANSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

AMG

ISSN 1506-9745

Rok 23

Czerwiec 2013

nr 6 (270)

8 czerwca 2013 r.

godz. 11.00 - 16.00

porady specjalistów, badania profilaktyczne
pokaz zumbi
nauka jogi

Zielony Park przy ul. M. Skłodowskiej-Curie

piknik na zdrowie

www.pikniknazdrowie.gumed.edu.pl

Z ŻYCIA UCZELNI

Tłumy młodzieży wzięły udział w VI Medycznym Dniu Nauki, który odbył się 24 maja w Collegium Biomedicum w Gdańsku. Więcej na temat akcji w lipcowym numerze Gazety AMG

Uroczystość odnowienia dyplomów studentów Wydziału Lekarskiego rocznika 1957-1963 odbyła się 17 maja br. w Auditorium Primum im. Olgerda Narkiewiczza

Stu dwudziestu ośmiu magistrów farmacji rocznika 2007-2013 odebrało 10 maja br. dyplomy

W numerze...

Dyplomatorium na WF.....	4
Zadbajmy o zdrowie	6
Z Senatu GUMed.....	9
Naukowcy GUMed z dofinansowaniem ..	10
Międzynarodowy kurs USG w Gdańsku ..	10
Wdrażamy e-sylabus.....	12
Nagroda AWANS 2013 dla GUMed.....	13
Sukces w Klinice Otolaryngologii	14
Nasi uczeni wybrani do PAN.....	15
Przyszłość farmaceutów	15
<i>Diamentowy Grant</i> dla studentek MWB ..	17
Finał akcji profilaktycznej <i>Dotknij Piersi</i> ..	18
Chronimy własność intelektualną	19
Kadry GUMed i UCK	19
Historia USB w obrazach (1).....	20
I miejsce studentki stomatologii	22
Sukces młodych naukowców GUMed	22
Wieczór w Bibliotece	23
Nowy prof. tytularny Waldemar Narożny ..	28
Tajemnice z muzealnych póltek	32
Polecamy Czytelnikom	33
Program stypendialny KAS	34
Poznaliśmy reprezentantów Uczelni	36
Superhelisa 2013.....	36
Mistrzowie z GUMed	37
Deszcz medali dla studentów GUMed ..	37
Ustawa o języku polskim.....	38
XIX Letnia Szkoła Biotechnologii	39
Wspomnienie o prof. Z. Paszko.....	40
Póffinaty AMP w Piłce Ręcznej	42
Kolejna Biała Sobota na Kaszubach	42
Etyka w medycynie	43
Mitologia i medycyna (8)	44
Sukces studentek zdrowia publicznego ..	45
Nowi doktorzy	46
II Gdański Bieg Lekarzy za nami	47
Biała Sobota USG w Somoninie	48

GAZETA AMG

Redaguje zespół: Wiesław Makarewicz (red. naczelny), Joanna Słowińska, Jolanta Świerczyńska-Krok, Przemysław Waszak, Tadeusz Skowyrza (red. techn.), współpraca graficzna Sylwia Scisłowska, fot. Zbigniew Wszeborowski.

Adres redakcji: Gazeta AMG: Biblioteka Główna GUMed, Gdańsk, ul. Dębinki 1, tel. 58-349-14-83; e-mail: gazeta@gumed.edu.pl; www: <http://www.gazeta.gumed.edu.pl>. Drukarnia Wydawnictwa „Bernardinum” Sp. z o.o., Pelplin. Nakład 720 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo niewykorzystania materiałów niezamówionych, a także prawo do skracania i adustacji tekstów oraz zmiany ich tytułów. Wyrażane opinie są poglądami autorów i nie zawsze odzwierciedlają stanowisko redakcji oraz władz Uczelni.

Warunki prenumeraty:

Cena rocznej prenumeraty krajowej wynosi 36 zł, pojedynczego numeru – 3 zł; w rocznej prenumeracie zagranicznej – 36 USD, pojedynczy numer – 3 USD. Należność za prenumeratę należy wpłacać na konto Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dopiskiem: prenumerata „Gazety AMG”:

Bank Zachodni WBK S.A. Oddz. Gdańsk
76 10901098 0000 0000 0901 5327

Komitet Etyki w Nauce Polskiej Akademii Nauk
Pałac Kultury i Nauki, Plac Defilad 1
Skrytka Poczтовая 24
00-901 Warszawa

18 kwietnia 2013 r.

Stanowisko Komitetu Etyki w Nauce PAN w sprawie publicznych wypowiedzi przedstawicieli nauki

Komitet Etyki w Nauce Polskiej Akademii Nauk z zaniepokojeniem obserwuje powtarzające się przypadki publicznych wystąpień przedstawicieli nauki, którzy wygłaszają swoje opinie na tematy wykraczające poza ich kompetencje naukowe, nieradko z naruszeniem standardów etycznych lub metodologicznych. Takie wypowiedzi wprowadzają w błąd opinię publiczną, godzą w autorytet nauki i naukowców, a także podważają zaufanie społeczne do całego środowiska akademickiego.

Komitet pragnie zauważyć, że dbałość o standardy metodologiczne oraz rzetelność jest powinnością każdego naukowca, bez względu na stopień bądź tytuł naukowy.

Nie kwestionując niezaprzeczalnej wartości wolności słowa tak w pracy naukowej oraz dydaktycznej, jak i w życiu społecznym, a także zwracając uwagę na odpowiedzialność, jaką naukowcy ponoszą przed społeczeństwem w korzystaniu z tej wolności, Komitet apeluje o staranność i rzetelność w powoływaniu się na dane naukowe w wypowiedziach medialnych oraz przestrzeganie zasad etyki i dobrych obyczajów w nauce. Szczególna odpowiedzialność wiąże się z wypowiedziami przedstawicieli środowiska naukowego na tematy polityczne, społeczne, moralne itp., w które angażują oni autorytet nauki.

Komitet zwraca również uwagę, że do dbałości o jak najwyższe standardy etyczne w postępowaniu przedstawicieli nauki powołane są stowarzyszenia profesjonalne, które winny zdecydowanie reagować na wszelkie przypadki nieetycznego lub nierzetelnego postępowania osób reprezentujących ich dyscyplinę naukowe.

Komitet Etyki w Nauce PAN

W dniu 5 maja 2013 roku zmarł

mgr Jerzy SZYMENDERA

emerytowany starszy specjalista w Katedrze i Zakładzie Chemii Medycznej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Bezpośrednio po studiach chemicznych w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Gdańsku w latach 1961-1967 podjął pracę jako asystent, następnie starszy asystent w Zakładzie Chemii Ogólnej Akademii Medycznej w Gdańsku. Od 1975 roku kontynuował zatrudnienie jako pracownik inżynierjno-techniczny. W 2008 roku przeszedł na emeryturę. Odznaczony Medalem za Zastugi dla Pożarnictwa i Medalem 50-lecia AMG. Ze smutkiem żegnamy oddanego pracownika, który poświęcił Uczelni 40 lat swojego życia.

W dniu 16 maja 2013 roku zmarła

Bogumiła JAKUBOWICZ

długoletni pracownik administracji AMG, przez wiele lat kierowała Sekcją Obsługi Środków Trwałych i Wyposażenia. Zatrudniona w Akademii Medycznej w Gdańsku od 1970 r. do czasu przejścia na emeryturę w 2008 r. Po przejściu na emeryturę pozostawała zatrudniona w tej samej jednostce jako specjalista. Z żalem żegnamy sumiennego i oddanego sprawom Uczelni pracownika.

Dyplomatorium na Wydziale Farmaceutycznym

Stu dwudziestu ośmiu magistrów farmacji rocznika 2007-2013 odebrało swoje dyplomy. Uroczystość odbyła się 10 maja br. w Auditorium Maximum Wydziału Farmaceutycznego. W uroczystości, której przewodniczył dziekan Wydziału Farmaceutycznego prof. Wiesław Sawicki, udział wzięli: prorektor ds. nauki prof. Tomasz Bączek, prorektor ds. rozwoju i organizacji kształcenia prof. Leszek Bieniaszewski, prorektor ds. studenckich prof. Marcin Gruchała, dziekan Wydziału Lekarskiego prof. Maria Dudziak, prodziekani Wydziału Farmaceutycznego – prof. Michał Markuszewski, prof. Maciej Jankowski i dr hab. Anita Kornicka oraz licznie przybyli członkowie Rady Wydziału, zaproszeni goście i rodziny. Absolwenci, po złożeniu przyrzeczenia, odebrali dyplomy z rąk dziekana prof. Wiesława Sawickiego i prorektora prof. Marcina Gruchały.

Wyróżniającym się absolwentom wręczono listy gratulacyjne i nagrody książkowe ufundowane przez Gdańską Okręgową Izbę Aptekarską. Za dobre wyniki w nauce nagrodzono Natalię Dudzińską – laureatkę medalu *Primus Inter Pares*, Ewę Bartosińską i Annę Bierek. Natomiast za działalność na rzecz społeczności studenckiej wyróżniono Karolinę Perską i Katarzynę Szymkowską, która otrzymała również Nagrodę Rektora za pełnienie z wielkim zaangażowaniem wielu odpowiedzialnych funkcji w strukturach Uczelnianego Samorządu Studenckiego, organizacjach studenckich i kołach naukowych. Absolwentka mgr Natalia Dudzińska odebrała Nagrodę im. prof. Stanisława Janickiego, ufundowaną przez Gdańską Okręgową Izbę Aptekarską. Wręczyli ją prezes GOIA – dr Paweł Chrzan i Małgorzata Janicka-Kokitko, córka prof. Janickiego.

Prof. Apolonia Rybczyńska, przewodnicząca Komisji Konkursowej Prac Magisterskich, wręczyła nagrody laureatom tego-

rocznego Konkursu. Nagrody, ufundowane przez Oddział Gdański Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, otrzymali:

- I miejsce *ex aequo* – mgr farm. Kinga Kochan za pracę *Walidacja doświadczalna fragmentów referencyjnych do oceny liczby kopii DNA metodą qPCR*, promotor – dr hab. Arkadiusz Piotrowski oraz mgr farm. Małgorzata Lange za pracę *Oznaczanie pozostałości syntetycznych pyretroidów w herbatach modyfikowaną metodą QuEChERS*, promotor – prof. Wojciech Czarnowski;
- II miejsce – mgr farm. Hanna Wiatr za pracę *Ocena właściwości ochronnych materiałów opakowaniowych*, promotor – prof. Krzysztof Cał;
- III miejsce *ex aequo* – mgr farm. Edyta Okrucieńska za pracę *Regulacja ekspresji trombospondyny1 w hodowli podocytów myszy*, promotor – dr hab. Barbara Lewko oraz mgr farm. Andrzej Trznadel za pracę *Analiza chromatograficzna pochodnych fenylopropanu w wybranych biomasach roślin z rodzaju Cyclopia*, promotor – prof. Maria Łuczkiwicz.

Mgr Andrzej Bocian ze Studium Wychowania Fizycznego i Sportu wręczył Joannie Fiedeń, Dorocie Kaniuce oraz Adamowi Muzy nagrody za osiągnięcia sportowe. Na zakończenie w imieniu absolwentów głos zabrała mgr Karolina Perska, natomiast starosta V roku – Wawrzyniec Paluch pożegnał tegorocznych absolwentów w imieniu wszystkich studentów Wydziału.

dr hab. Anita Kornicka,
prodziekan Wydziału Farmaceutycznego z OML

Przemówienie dziekana prof. Wiesława Sawickiego

Panie Rektorze, Wysoki Senacie, Rado Wydziału,
Dostojni Goście, Studenci, Drodzy Absolwenci

Przyjmijcie najserdeczniejsze gratulacje z okazji uzyskania tego dyplomu. Raz w roku ten majowy dzień jest szczególnie ważny i uroczysty, jest Wydziałowym Świętem związanym ze zdobyciem przez Was, Panie i Panowie, dyplomu magistra farmacji.

Wchodzicie do zawodu w czasach, w których profesja farmaceuty-aptekarza (a większość z Was zacznie pracę w aptekach) przeżywa trudny okres. Coraz bardziej brakuje dla farmaceutów miejsc pracy, a zdobyta na uczelni szeroka wiedza jest nie w pełni wykorzystywana.

Niedociągnięcia w prawie farmaceutycznym, brak kontroli nad jakością kształcenia i liczbą techników farmacji, zawitości i ograniczenia prawne w szybkim i sprawnym funkcjonowaniu nadzoru farmaceutycznego, to tylko przykładowe problemy polskiej farmacji. Dlatego też w trosce o dobro chorego, rangę apteki i zawodu oraz miejsca pracy dla farmaceutów konieczne są działania zmierzające do poprawy tej sytuacji.

Wiem, że środowisko akademickie (przy dużym wsparciu studentów) nie jest w stanie osiągnąć tych celów samodzielnie. Dlatego przewodnicząc Konferencji Dziekanów Wydziałów Farmaceutycznych kraju udało mi się przed paroma dniami we Wrocławiu zainicjować wspólne działania wydziałów farmaceutycznych, Naczelnej Rady Aptekarskiej, Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego na rzecz poprawy sytuacji zawodu farmaceuty w Polsce.

Nie sposób tego dokonać bez koniecznych zmian prawnych. Stąd też wystąpiliśmy z projektem stworzenia ustawy o zawodzie farmaceuty (aptekarza), a tym samym zakwalifikowaniu zawodu farmaceuty do kręgu zawodów medycznych. Dotychczas nie miało to miejsca. Przyczyni się to do umocnienia samodzielności zawodowej farmaceutów i zapewni, na przykład, ustawową możliwość realizowania farmaceutycznej opieki nad pacjentem. Wnioskujemy również o bardzo precyzyjne i niepodważalne zapisy dotyczące obowiązku obecności farmaceuty w aptece. Apteka powinna być otwarta – dostępna dla pacjenta tylko pod warunkiem obecności w niej magistra farmacji! Konieczne jest też wpro-

wienie jasnego i bezdyskusyjnego wymogu noszenia przez pracowników apteki identyfikatorów. Obecnie bardzo często pacjent błędnie i ze szkodą dla siebie identyfikuje praktycznie wszystkich pracowników apteki jako magistrów farmacji.

Domagamy się wprowadzenia wyraźnego zapisu stwierdzającego, że apteka jest również podmiotem udzielającym świadczeń zdrowotnych, zapewniającym przestrzeganie praw pacjenta i dbania o jego bezpieczeństwo. Także zapisów dotyczących aptek szpitalnych i farmaceuty klinicznego – przykładowo wymogu włączenia farmaceutów szpitala do składu zespołów terapeutycznych. Chcemy również wystąpić do Ministra Zdrowia o przywrócenie prawnego wymogu posiadania specjalizacji dla kierownika apteki. To kluczowe wnioski ze wspólnego stanowiska podjętego na kwietniowej Konferencji Dziekanów.

Drodzy Dyplomanci

Od Was również w dużej mierze zależy przyszłość i ranga tego zawodu. Czynni zawodowo nie pozostawajcie na te sprawy obojętni. Warto postawić na swoim, kierować się zasadami wyniesionymi z tej Uczelni, przestrzegać norm prawnych i etycznych, skoncentrować się na pacjencie. Poza wydaniem leku przekazać mu jak najwięcej informacji oraz udzielić fachowej porady.

To Wy najmłodszy stażem zawodowym, domagajcie się, aby zawsze w aptece był obecny na zmianie magister farmacji. Wiem, że są tacy właściciele aptek – nastawieni wybitnie komercyjnie i roszczeniowo, dla których taka postawa jest nie na rękę. Jednakże tylko takim postępowaniem zdobędziecie szacunek, uznanie oraz wdzięczność pacjenta. Podtrzymajcie wysoką rangę tego nadal jeszcze bardzo szanowanego zawodu. Bądźcie od samego początku solidarni i wspierajcie się wzajemnie. Ceńcie swoją wiedzę i dyplom. Przyjmijcie solidarną zasadę negocjacji, co do wysokości Waszych wynagrodzeń. Musi to przynieść skutek i nie doprowadzać do ich zaniżania, spłaszczania w odniesieniu do innych grup zawodowych w aptece. Może warto dla dobra sprawy być tu bardziej stanowczym i nieugiętym.

Jeszcze raz pragnę złożyć najserdeczniejsze gratulacje z okazji pomyślnego ukończenia studiów. W imieniu profesorów, doktorów, wszystkich nauczycieli i współpracowników Wydziału i Uczelni dziękuję za te lata wspólnej pracy. Składam serdeczne podziękowania za rzetelną pracę, aktywność, systematyczność i dociekliwość. Dziękuję za zaangażowanie w organizacjach studenckich, kołach naukowych i sekcjach naszego Akademickiego Związku Sportowego.

Już tradycyjnie proszę abyście pamiętali też o swoich patronach – patronach farmaceutów i aptekarzy. O Świętych Braciach Kosmie i Damianie, którym poświęcony jest dzień 26 września.

W trudzie codziennej pracy niech towarzyszy Wam pomyślność i sukces – w aptekach, szpitalach, przemyśle farmaceutycznym i na uczelni czy też w badaniach naukowych. Niech to wszystko przebiega w dobrym zdrowiu, szczęściu i spełnieniu planów, również tych pozazawodowych.

Dziękuję.

□

Zapraszamy 8 czerwca na VIII edycję Pikniku na Zdrowie

Zadbajmy o zdrowie

Bezpłatne badanie stężenia cukru i cholesterolu we krwi, nauka samobadania piersi, porady jak rzucić palenie, nauka zasad udzielania pierwszej pomocy, przeglądy stomatologiczne, badanie EKG i USG, konkursy rysunkowe dla dzieci to tylko niektóre z atrakcji przygotowanych przez Gdański Uniwersytet Medyczny na tegoroczny Piknik na Zdrowie. Impreza odbędzie się 8 czerwca br. w godz. 11-16 w Zielonym Parku, położonym przy al. Zwycięstwa. Nie zabraknie cieszących się co roku dużym powodzeniem pokazów ratownictwa medycznego, aerobiku oraz wspólnego ćwiczenia jogi. W tym roku po raz pierwszy chętni będą mogli zatańczyć zumbę oraz pobiec w wyścigu charytatywnym. Gościem imprezy będzie Pomorskie Centrum Słuchu i Mowy „Medincus”, którego przedstawiciele będą wykonywać przesiewowe badania słuchu oraz udzielać porad logopedycznych i psychologicznych. Podczas Pikniku na Zdrowie mieszkańcy Gdańska w wieku 18-60 lat, którzy dotychczas nie byli leczeni w kierunku wirusowego zapalenia wątroby typu C, będą mogli skorzystać z bezpłatnych badań przeciwciał anty-HCV. Akcja realizowana jest w ramach kampanii *Cichy zabójca WZW C. Działa w ukryciu. Twoja niewiedza utrzymuje go przy życiu*. Więcej informacji na temat WZW typu C oraz kampanii na stronie www.wzwc.pl.

Dla wygodniactych gości, około południa, przewidzieliśmy posiłek – *mercurek corbasi*, czyli... zupę soczewicową. Przyrządza się ją z wcześniej namoczonej czerwonej soczewicy z dodatkiem marchewki, koncentratu pomidorowego oraz bulionu rosółowego. – Nie ma w niej żadnych makaronów, ryżów, kasz, ale jest bardzo pożywiana i smaczna – zapewnia Woj-

ciech Nowak z Yellow Catering, firmy, która przygotowuje zupę. – W Turcji podaje się ją z ósemką cytryny do wyciśnięcia i białym chlebem.

– W imieniu swoim i wszystkich pracowników naszej Uczelni serdecznie zapraszam mieszkańców Trójmiasta i okolic oraz gości, którzy przyjechali do Gdańska z różnych regionów Polski, do udziału w Pikniku na Zdrowie – mówi prof. Janusz Morys, rektor GUMed. – Zaplanowaliśmy wiele atrakcji: od bezpłatnych badań profilaktycznych po dobrą zabawę. Każdy na pewno znajdzie coś dla siebie. Dziękuję wszystkim sponsorom, bez których pomocy nie udałoby nam się zorganizować czerwonej imprezy.

Dodatkowe informacje na www.pikniknazdrowie.gumed.edu.pl

Jolanta Świerczyńska,
koordynator Pikniku na Zdrowie

PROGRAM PIKNIKU

1. Chroń swój filtr życia

Katedra i Klinika Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych

- podstawowe badanie moczu metodą paskową
- konsultacje nefrologiczne
- pomiar ciśnienia tętniczego
- prezentacja sztucznej nerki
- dieta w chorobie nerek

2. Stop udarom

Zakład Pielęgniarstwa Neurologiczno-Psychiatrycznego, Klinika Neurologii Dorosłych

- edukacja w zakresie rozpoznawania objawów udaru mózgu, profilaktyki udaru mózgu i leczenia trombolitycznego
- pomiar ciśnienia tętniczego krwi
- pomiar stężenia glukozy
- pomiar stężenia cholesterolu

3. Czego możesz się dowiedzieć od farmaceuty w aptece?

Katedra Biofarmacji i Farmakodynamiki

- informacja naukowa na temat bezpiecznego stosowania leków, interakcji leków oraz zgłaszania działań niepożądanych
- co to jest opieka farmaceutyczna?

4, 5. Jak powstają leki?

Katedra i Zakład Farmacji Stosowanej, Studenckie Koło Naukowe „ISPE-Farmacja Przemysłowa”

W PROGRAMIE

11.00	otwarcie
11.15-12	zumba (scena przy rektoracie)
12-12.30	joga (Zielony Park)
13-14.00	symulacja wypadku z udziałem ratowników (ul. M. Skłodowskiej-Curie)
14.00	wspólny aerobik (scena przy rektoracie)
14.30	pokaz prawidłowego chodzenia z kijkami z omówieniem technik

- prezentacja sposobu sporządzania oraz analiza wybranych postaci leku (maści, kremu, żelu, tabletek, kapsułek)
- jak aplikować preparaty lecznicze?
- jaki jest skład preparatów?

6. Nie daj się wysuszyć

Zakład Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej

- woda kranowa – obalenie mitów
- woda kranowa – zdrowa alternatywa dla słodzonych napojów

7. Zbadaj swoje narażenie na dym tytoniowy

Zakład Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej

- pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu
- dlaczego palenie jest szkodliwe?
- jak skutecznie rzucić palenie?

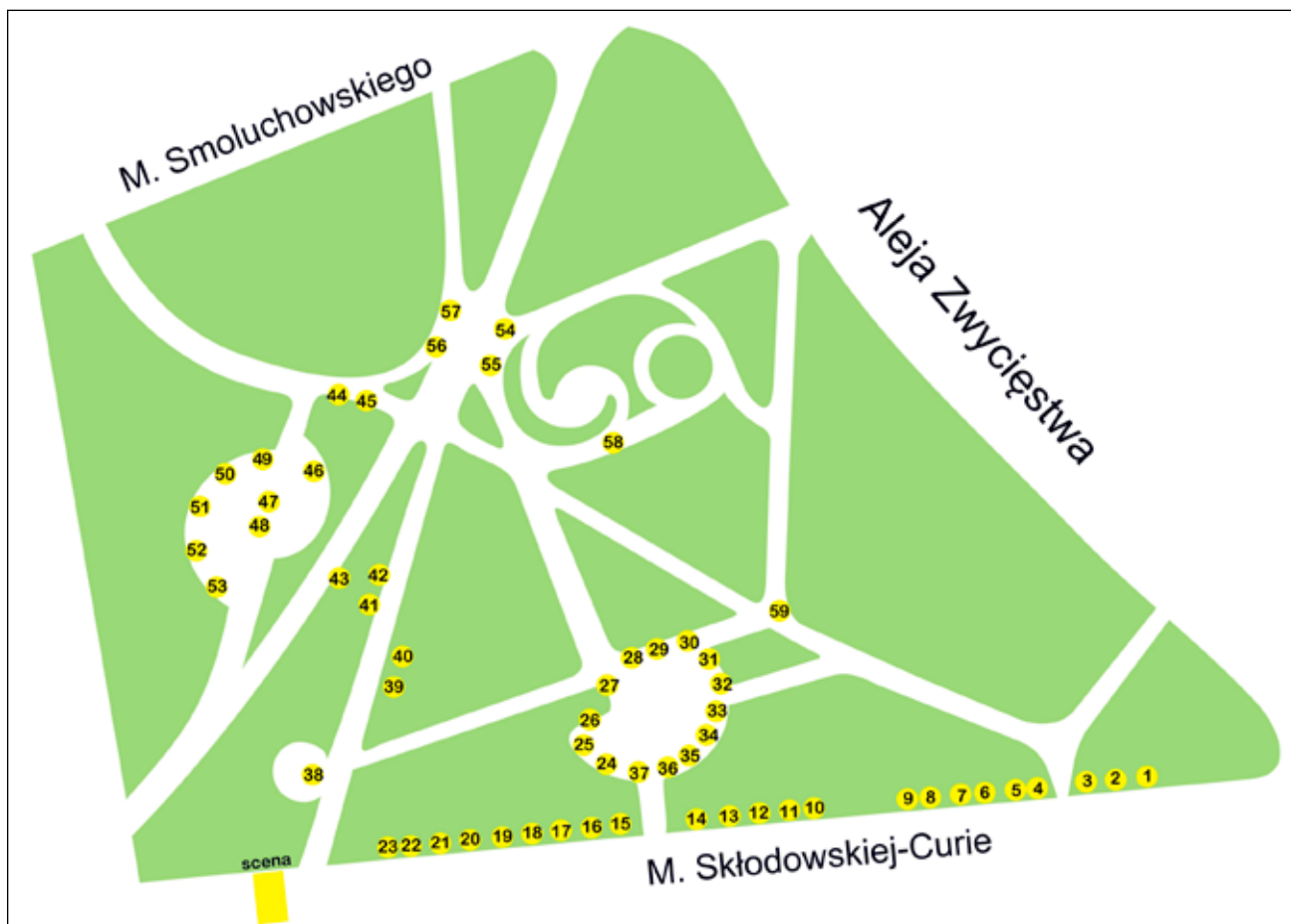
8. Zdrowie kobiety – badam się, więc mam pewność

Wojewódzki Ośrodek Koordynujący Populacyjne Programy Wczesnego Wykrywania Raka Piersi oraz Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy w Gdańsku, Zakład Zdrowia Publicznego

- promocja profilaktyki zdrowotnej wśród kobiet

9. Rak – poznaj swojego wroga i sojuszników do walki z nim

Studenckie Koło Naukowe Kliniki Onkologii i Radioterapii

- edukacja na temat profilaktyki i leczenia w najczęściej występujących nowotworach
- informacja o możliwościach wykonywania badań profilaktycznych
- informacje o placówkach onkologicznych w województwie pomorskim

10. Drobnoustroje jamy ustnej

Zakład Mikrobiologii Jamy Ustnej

- porada dotycząca diagnostyki grzybic
- badanie pH śliny
- obserwacja drobnoustrojów jamy ustnej
- konkurs rysunkowy Jak wygląda bakteria

11. Słońce – wróg czy przyjaciel skóry człowieka

Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii

- edukacja dotycząca bezpiecznego opalania się
- zasady stosowania filtrów przeciwsłonecznych
- postępowanie w przypadkach oparzeń słonecznych

12. Sport i dieta tylko w duecie

Zakład Żywienia Klinicznego i Dietetyki

- porady dietetyków i trenera osobistego w zakresie prawidłowego żywienia
- pomiary antropometryczne
- pomiar zawartości tkanki tłuszczowej
- obliczanie współczynnika masy ciała BMI oraz wskaźnika talia/biodra WHR
- degustacja zdrowych kanapek i napojów
- zdrowa suplementacja
- porady instruktora *nordic walking*

13, 14. Może i Ty potrzebujesz pomocy reumatologa?

Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Chorób Tkanki Łącznej i Geriatrii

- konsultacje reumatologiczne
- choroby reumatyczne i ich wczesne objawy
- pomiar ciśnienia tętniczego
- badanie EKG

15. 10 zasad zdrowia

Zakład Higieny i Epidemiologii

- jak żyć zdrowo?

16. Weź głęboki oddech

Klinika Alergologii i Pulmonologii

- szkolenie w zakresie rehabilitacji oddechowej
- wykonywanie badań spirometrycznych
- porada antynikotynowa

17. Firma DORSIM

- prezentacja

18. Nie musi boleć, czyli co warto wiedzieć o znieczuleniu

Klinika i Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii

- edukacja w zakresie przygotowania się do zabiegu operacyjnego i znieczulenia
- masz wpływ na rodzaj znieczulenia
- znieczulenie dzieci – porady dla rodziców
- znieczulenie porodu – tak czy nie?
- bezpieczne przyjmowanie dostępnych bez recepty leków przeciwbólowych

19. Pierwsza pomoc w ostrych powikłaniach cukrzycy

Studenckie Koło Naukowe Pielęgniarstwa Ratunkowego

- nauka pierwszej pomocy przy hiper- i hipoglikemii
- pomiar poziomu glikemii
- wyznaczanie BMI

20. Uniwersytecka jakość w sercu Gdańska

UCK – ZOZ dla Szkół Wyższych

- porady lekarskie
- konkursy na temat wiedzy ogólnomedycznej

21. Nie bój się bibliotekarza

Biblioteka Główna

- prezentacja książek i elementów naukowej informacji medycznej
- rozdawanie ulotek i materiałów promujących zdrowie
- *bookcrossing*

22. Badanie wad postawy i skolioz

Wyspa Centrum Terapii Wad Postawy i Skolioz

- badanie wad postawy i skolioz u dzieci

23. Coś zdrowego w południe

Yellow Bar & Catering

- degustacja zupy soczewicowej

24, 25. Nieee tam się!

Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze Medycyny Ratunkowej

- symulacja wypadku z udziałem studentów i służb ratunkowych
- nauka udzielania pierwszej pomocy z wykorzystaniem fantomów
- pokazy udzielania pierwszej pomocy
- co jest w apteczce samochodowej, a co w wakacyjnej?

26, 27. Profilaktyka przeciwzakrzepowa

Zakład Pielęgniarstwa Chirurgicznego przy Katedrze Pielęgniarstwa, Studenckie Koło Naukowe Pielęgniarstwa Chirurgicznego

- edukacja na temat profilaktyki przeciwzakrzepowej (stosowanie ucisku, prawidłowe wykonywanie iniekcji)
- czynniki ryzyka chorób żylnych

28, 29. Jak mieć piękny i zdrowy uśmiech?

Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej

- przeglądy stomatologiczne
- nauka higieny jamy ustnej
- wybarwianie płytki nazębnej

30. Zdrowe stopy – komfort życia

SKN „Fizjoterapia w pediatrii”, Zakład Fizjoterapii

- diagnostyka płaskostopia u dzieci, badanie stóp dzieci i z użyciem podoskopu
- co to jest *kinesiology taping*?
- ocena wpływu postawy skoliozycznej u dziecka na zintensyfikowanie zaburzeń chodu

31, 32. Fizjoterapia na poważnie i wesoło

Zakład Fizjoterapii

- zapoznanie z praktyczną wiedzą o narządzie ruchu
- aktywna nauka na modelach anatomicznych
- badanie funkcjonalne ręki z wykorzystaniem obiektywnej oceny pomiarowej w dysfunkcjach obwodowych ręki i zmianach w szyjnym odcinku kręgosłupa

33. Nowoczesne metody rehabilitacji ręki

Klinika Rehabilitacji

- prezentacja możliwości rehabilitacji ręki przy użyciu takich urządzeń jak Hand Tutor i dynamometr Jamar

34. O hipercholesterolemii rodzinnej

I Katedra i Klinika Kardiologii

- pomiar stężenia cholesterolu i ciśnienia tętniczego
- porady dietetyczne
- co to jest hipercholesterolemia rodzinna?

35. Co Ty wiesz o nadciśnieniu?

Zakład Nadciśnienia Tętniczego

- pomiar ciśnienia tętniczego
- edukacja zdrowotna – leczenie nefarmakologiczne nadciśnienia tętniczego i czynników ryzyka sercowo-naczyniowego
- obliczanie BMI
- pomiar tkanki tłuszczowej i wody w organizmie

36, 37. Profilaktyka, metody diagnostyki i leczenia nowotworów

Studenckie Koło Naukowe Chirurgii Onkologicznej

- nauka samobadania piersi na fantomach
- kurs szycia chirurgicznego
- dermatoskopia zmian skórnych
- edukacja pod kątem czynników ryzyka, pierwszych objawów, badań przesiewowych w najczęściej występujących nowotworach

38. Kobieta nowoczesna to kobieta zdrowa

Katedra i Klinika Ginekologii, Ginekologii Onkologicznej i Endokrynologii Ginekologicznej

- zapoznanie z najnowszymi wytycznymi profilaktyki raka szyjki macicy i raka piersi
- objawy, które powinny skłonić do wizyty u ginekologa
- ABC zdrowej kobiety

39, 40. Zapobiegaj, kontroluj i lecz cukrzycę typu 2

Diabetologiczne Studenckie Koło Naukowe

- pomiar stężenia glukozy we krwi włośniczkowej
- pomiar ciśnienia tętniczego i wagi

41, 42. Zdrowie kobiety i dziecka naszą przyszłością

Zakład Pielęgniarstwa Położniczo-Ginekologicznego, Studenckie Koło Naukowe „Przyszłe Położne”

- promocja zdrowia kobiety we wszystkich etapach życia
- pielęgnacja noworodka
- zdrowy styl życia w ciąży
- przygotowania do porodu (zwiaduny porodu, wyprawka do szpitala, fizjologia porodu, aktywny poród)

43. Akademia Walki z Rakiem

- konsultacje z psychologiem, dietetykiem i fizjoterapeutą
- informacje dotyczące edukacji prozdrowotnej

44, 45. Kolory i kształty, czyli jak widzi Twoje dziecko?

Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Klinice Okulistyki

- badanie dzieci za pomocą autorefraktometru, tablic Snellena i lampy szczelinowej
- użycie tablic Ishihary w diagnostyce ślepoty na barwy
- występowanie zezu u małych pacjentów

46. Szpital Pluszowego Misia w plenerze

Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland Oddział Gdańsk

- budowanie piramidy zdrowego żywienia
- rozpoznawanie części ciała misia
- rysowanie prac pt. „Moja wymarzona wizyta u lekarza”, „Czego najbardziej się boję u lekarza”
- zabawa z misiami maskotkami – bandażowanie, robienie zastrzyków, osłuchiwanie, mierzenie ciśnienia

47, 48. Witaminki, witaminki dla chłopczyka i dziewczynki

Studenckie Koło Naukowe Pielęgniarstwa Pediatricznego, Pracownia Pielęgniarstwa Pediatricznego, Zakład Pielęgniarstwa Ogólnego

- pomiar masy ciała i wzrostu u dzieci
- obliczanie BMI oraz ocena prawidłowego rozwoju dziecka za pomocą siatek centylowych
- pomiar ciśnienia tętniczego i tętna u dzieci
- badanie wzroku u dzieci
- pomiar poziomu glukozy we krwi u dzieci i rodziców
- pomiar poziomu cholesterolu we krwi u dzieci i rodziców
- edukacja w zakresie prowadzenia zdrowego trybu życia
- edukacja w zakresie próchnicy zębów u dzieci
- zabawy sprawnościowe, zagadki, konkursy plastyczne

49, 50. Historii kilka o różnych krwinkach

Koło Pediatriczne przy Klinice Pediatrii, Hematologii, Onkologii i Endokrynologii

- edukacyjne zabawy i konkursy o tematyce hematologicznej i higienicznej

51. Kącik małego pacjenta – co każdy maluch powinien wiedzieć o swoim zdrowiu

Katedra i Klinika Pediatrii, Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci

- ocena rozwoju fizycznego dziecka
- ułóż z nami piramidę żywienia
- medyczny kącik zabaw

52, 53. Żyj zdrowo i kolorowo

Katedra i Klinika Pediatrii, Diabetologii i Endokrynologii, Studenckie Koło Naukowe Diabetologii Dziecięcej

- pomiar ciśnienia tętniczego u dzieci
- pomiar stężenia glukozy

- pomiar wzrostu i masy ciała
- szkolenie na temat hipercholesterolemii i cukrzycy u dzieci
- ćwiczenia sportowe dla całej rodziny

54, 55. Zbadaj swoją tarczycę

Studenckie Koło Ultrasonografii

- USG tarczycy

56. Wiem co tykam

Studenckie Koło Naukowe Prawa Farmaceutycznego

- niebezpieczeństwa związane ze stosowaniem leków i suplementów diety niewiadomego pochodzenia
- pacjenci otrzymają instrukcje omawiające sposób weryfikowania legalności zakupu leków przez Internet
- prezentacja plakatów przygotowanych przez Głównego Inspektora Farmaceutycznego i WHO (w ramach akcji ostrzegania przed lekami sfałszowanymi), projekcja filmów oraz dyskusja z pacjentami
- przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczestników imprezy

57. Zdrowie w moich rękach

Zakład Promocji Zdrowia i Pielęgniarstwa Społecznego

- nauka określenia wskaźnika BMI i pomiar masy ciała
- pomiar ciśnienia tętniczego i nauka pomiaru
- jak się prawidłowo odżywiać?
- konkurs rysunkowy dla dzieci pod hasłem Moja rodzina żyje zdrowo

58. Słyszę, więc potrafię

Pomorskie Centrum Słuchu i Mowy „Medincus”

- przesiewowe badania słuchu
- porady logopedyczne i psychologiczne
- porady terapeuty głosu
- porady protetyka słuchu

59. Bieg po zdrowie

Klub Uczelniany AZS GUMed

- biegi na trzech różnych dystansach, podczas których będą zbierane datki na cele charytatywne

□

Z Senatu GUMed

Posiedzenie w dniu 18 marca 2013 r.

Senat pozytywnie zaopiniował wnioski w sprawie:

- nagród Ministra Zdrowia za rok 2012
- powierzenia funkcji kierownika Zakładu Pielęgniarstwa Położniczo-Ginekologicznego prof. dr. hab. Krzysztofowi Łukaszkowi
- zniesienia Katedry Radiologii w strukturze WNoZ
- utworzenia Zakładu Patologii i Reumatologii Doświadczalnej na Wydziale Lekarskim
- zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego GUMed dr hab. Izabeli Maciejewskiej
- powierzenia dr hab. Joannie Kwiatkowskiej funkcji kierownika Katedry i Kliniki Kardiologii Dziecięcej i Wad Wrodzonych Serca GUMed
- powierzenia dr hab. Małgorzacie Myśliwiec, prof. nadzw. funkcji kierownika Katedry i Kliniki Pediatrii, Diabetologii i Endokrynologii GUMed

Senat podjął Uchwały:

- w sprawie wprowadzenia zasad podziału dotacji podstawowej na jednostki organizacyjne oraz obliczania kosztów kształcenia dla poszczególnych kierunków kształcenia na studiach stacjonarnych
- o zmianie Regulaminu studiów uchwalonego Uchwałą Nr 12/2009 Senatu GUMed z dnia 27.04.2009 r. w sprawie regulaminu studiów – wprowadzenie tekstu jednolitego
- w sprawie zmian w Regulaminie studiów doktoranckich Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego wprowadzonego Uchwałą Nr 23/2011 z dnia 30.05.2011 r.
- w sprawie zatwierdzenia przez Senat GUMed wzorów uczelnianych dyplomów ukończenia studiów
- w sprawie przyjęcia planu działalności Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego na rok 2013
- w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie hipoteki na nieruchomości Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego położonej w Gdańsku przy ul. Tuwima 15, na zabezpieczenie pożyczki w ramach inicjatywy „Jessica”.

Na zakończenie posiedzenia dyrektor naczelna UCK mgr Ewa Książek-Bator przedstawiła prezentację podsumowującą działalność UCK w roku 2012.

mgr Urszula Skatuba

Naukowcy GUMed z dofinansowaniem

Narodowe Centrum Nauki ogłosiło listy rankingowe projektów zakwalifikowanych do finansowania w ramach konkursów ogłoszonych przez NCN w dniu 15 września 2012 r. Wśród laureatów znaleźli się naukowcy z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Z jakim sukcesem aplikowaliśmy o granty NCN

Konkurs	Złożone wnioski	Przyznane wnioski	Współczynnik sukcesu (%)	Kwota finansowania (zł)
OPUS	27	5	18,52	3 031 415,00
SONATA	4	0	0,00	–
SONATA BIS	9	1	11,11	1 498 900,00
PRELUDIUM	20	6	30,00	799 280,00
	60	12	20,00	5 329 595,00

- OPUS – konkurs na projekty badawcze, w tym finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów.
- SONATA – konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową posiadające stopień naukowy doktora.
- SONATA BIS – konkurs na projekty badawcze mające na celu powołanie nowego zespołu naukowego, realizowane przez osoby posiadające stopień naukowy lub tytuł naukowy, które

uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 2 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem.

- PRELUDIUM – konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową nieposiadające stopnia naukowego doktora.

Więcej pod adresem:

<http://ncn.gov.pl/aktualnosci/2013-04-29-wyniki-konkursow>

Międzynarodowy kurs USG w Gdańsku

Pierwszy w Polsce kurs ultrasonografii Euroson School CEUS prowadzony pod egidą EFSUMB – Europejskiej Federacji Towarzystw Ultrasonograficznych w Medycynie i Biologii odbył się w dniach 19-21 kwietnia br. na gdańskiej Starówce. Kurs zorganizował wraz ze swoim zespołem dr Wojciech Kosiak z Pracowni Ultrasonograficznej przy Klinice Pediatrii, Hematologii i Onkologii GUMed. Honorowy patronat nad przedsięwzięciem objął prof. Janusz Moryś, rektor GUMed. Tematem kursu, prowadzonego w języku angielskim, było zastosowanie ultrasonograficznych środków kontrastujących (CEUS – *contrast-enhanced ultrasound*). Wśród wykładowców znaleźli się przedstawiciele wielu czołowych europejskich ośrodków diagnostyki ultrasonograficznej – Jan Tuma (Zurych), Hans Peter Weskott (Hannover), Zoltan Harkanyi (Budapeszt), Božena Novakova (Koszyce), Gebhard Mathis (Ranckweil), Andrzej Lewicki (Warszawa), Christian Greis i Dirk Clevert (Monachium) oraz reprezentujący gdańską uczelnię Tomasz Batko, Wojciech Kosiak i Maciej Piskunowicz. W grupie uczestników, poza lekarzami i studentami z Polski, znaleźli się ultrasonograficy

z Austrii i Wielkiej Brytanii. W unikalnych wnętrzach przylegającej do Hotelu Królewskiego Filharmonii Bałtyckiej uczestnicy zdobywali wiedzę o tej nowej, bezpiecznej i prężnie rozwijającej się dziedzinie diagnostyki obrazowej. Prowadzona przez doktora Wojciecha Kosiaka Pracownia Diagnostyki Ultrasonograficznej i Biopsyjnej przy Klinice Pediatrii, Hematologii i Onkologii GUMed jest jednym z nielicznych w Europie i jedynym w Polsce ośrodkiem, gdzie wykonuje się badania z dożylnym ultrasonograficznym środkiem kontrastującym u dzieci. Uczestnicy, poza punktami edukacyjnymi i certyfikatami Polskiego Towarzystwa Ultrasonograficznego otrzymali certyfikaty EFSUMB.

Sukces, jakim było zorganizowanie po raz pierwszy w tej części Europy kursu akredytowanego przez Federację Europejską oraz zadowolenie zarówno uczestników, jak i zaproszonych wykładowców, pozwala przypuszczać, że w przyszłości w pięknej scenerii Gdańska spotykać się będą osoby chcące budować przyszłość europejskiej ultrasonografii.

lek. Józef Szczyrski

Wyniki 7 konkursu NCN – nabór IX-XII 2012

Lp.	Tytuł projektu	Kierownik projektu	Panel	Jednostka	MPK	Przyznane środki (zł)
OPUS						
1	2-metoksyestradiol jako fizjologiczny induktor neuronalnej syntazy tlenu azotu (nNOS) w modelu apoptozy komórek kostniakomięsaka	prof. dr hab. Michał Woźniak	NZ1	Katedra i Zakład Chemii Medycznej	259	843 800,00
2	Aktywność proangiogenna surowicy pacjentów w wybranych jednostkach chorobowych	prof. dr hab. Janusz Siebert	NZ5	Zakład Medycyny Rodzinnej	281	614 100,00
3	Ocena profilu odpowiedzi immunologicznej po stereotaktycznym napromienianiu raka płuca	dr hab. Renata Ewa Zaucha	NZ5	Katedra i Klinika Onkologii i Radioterapii	171	254 985,00
4	Ocena wpływu ekspresji Egf17 na diapedezę komórek immunokompetentnych w tkance surowiczego raka jajnika	dr hab. Jacek Jan Sznurkowski	NZ5	Katedra i Klinika Chirurgii Onkologicznej	114	713 820,00
5	Otrzymywanie i ocena fizykochemiczna mezo-porowatych matryc tlenkowych jako nośników w modelu implantu do kości o celowanym – kontrolowanym uwalnianiu chlorowodoru doksorubicyny i metronidazolu	prof. dr hab. Wiesław Stanisław Sawicki	NZ7	Katedra i Zakład Chemii Fizycznej	518	604 710,00
SONATA BIS						
6	Identyfikacja nowych biomarkerów stanów patofizjologicznych na podstawie oznaczanych profili metabolomicznych i bioinformatycznie zintegrowanego podejścia systemowego	dr hab. Michał Jan Markuszewski, prof. nadzw. GUMed	NZ7	Zakład Biofarmacji i Farmakokinetyki	529	1 498 900,00
PRELUDIUM						
7	Ocena efektu wzmocnienia sygnału w technikach opartych o zjawiska krzyżowania pH w elektroforezie kapilarnej, a także układach mikrocząsteczkowych z wielokanałowym układem dozującym	mgr inż. Szymon Dziomba	ST4	Katedra i Zakład Chemii Farmaceutycznej	506	99 760,00
8	Inhibicja białkowych fosfatyzacji tyrozynowych jako strategia przeciwko chorobom zakaźnym i bioterroryzmowi	mgr Alicja Kuban-Jankowska	NZ1	Katedra i Zakład Chemii Medycznej	259	150 000,00
9	Wpływ akumulacji polimorfizmów genetycznych związanych ze stresem oksydacyjnym na rozległość zmian miażdżycowych w tętnicach wieńcowych oraz na występowanie zdarzeń sercowo-naczyniowych u pacjentów poddanych koronarografii	lek. Milena Racis	NZ5	I Katedra i Klinika Kardiologii	182	150 000,00
10	Niecelowana analiza metabolicznych „odcisków palca” w próbkach biologicznych z wykorzystaniem chromatografii gazowej i spektrometrii mas	mgr inż. Arlette Yumba Mpanga	NZ5	Zakład Biofarmacji i Farmakokinetyki	529	99 970,00
11	Analiza metabolomiczna wydzieliny ochronnej jaj konika polnego w poszukiwaniu substancji biologicznie czynnych o przypisywanych etnofarmakologicznie właściwościach przyspieszających proces gojenia się ran	mgr inż. Magdalena Buszewska-Forajta	NZ7	Zakład Biofarmacji i Farmakokinetyki	529	149 600,00
12	Oznaczanie fizykochemicznych i biochemicznych właściwości naturalnych alkaloidów pirydynowych i piperidynowych oraz ich prostych pochodnych, istotnych dla działania przeciwko chorobie Alzheimera	mgr Damian Andrzej Szczesny	NZ7	Zakład Biofarmacji i Farmakokinetyki	529	149 950,00

Wdrażamy e-sylabus

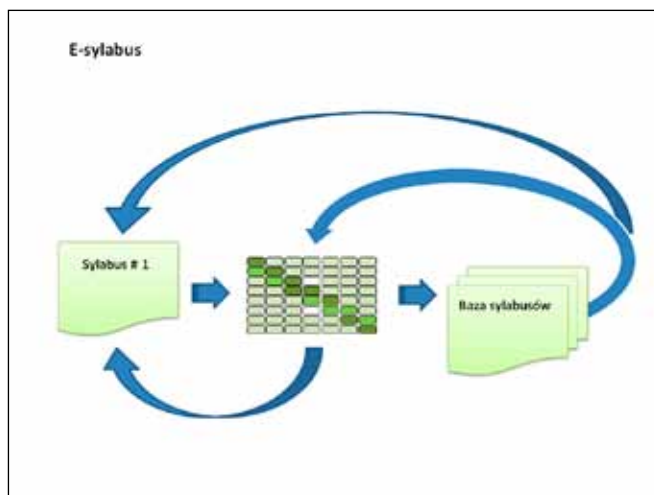
Nasz uczelniany system informatycznego wspomaganie organizacji i zapewnienia jakości kształcenia wzbogaca się o nowy moduł jakim jest e-sylabus. Opracowanie informatyczne tego modułu powstało w naszej Uczelni w zespole kierowanym przez prorektora prof. Leszka Bieniaszewskiego, a autorem oprogramowania jest mgr inż. Mariusz Michalak. Wprowadzenie e-sylabusa niesie ze sobą liczne korzyści. W pierwszym rzędzie pozwoli na wyeliminowanie występujących dotychczas nieprawidłowości i skuteczny nadzór ze strony władz dziekańskich nad realizacją celów (efektów) kształcenia, które są głównym elementem wdrażanych w Polsce zaleceń Unii Europejskiej podjętych w 2008 roku w sprawie ustanowienia Europejskich Ram Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie.

Na czym ma polegać nowoczesne kształcenie?

- Istotą jest nacisk na samodzielną pracę studenta – to on przecież studiuje.
- Nauczyciel ma skutecznie pomagać studentom, aby osiągnęli założone efekty kształcenia.
- Nauczyciel akademicki jest autorem i animatorem procesu uczenia się studentów.
- Nauczyciel akademicki pomaga studentom w zdobywaniu wiedzy, umiejętności oraz kształtowaniu postaw społecznych.

Efekty kształcenia (efekty uczenia się) to stwierdzenia określające co student powinien wiedzieć, rozumieć i/lub potrafić zrobić po zakończeniu okresu kształcenia. Efekty kształcenia opisywane są w kategoriach *wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych*.

Dzięki stworzeniu interaktywnej bazy elektronicznych sylabusów władze dziekańskie będą mogły łatwo obserwować jak aktualnie realizowane są założone cele kształcenia i w razie wystąpienia potrzeby interwencji podejmować szybko skuteczne działania. Już podczas procesu przygotowywania sylabusów możliwa będzie szybka, bieżąca korekta, tak aby efekty kształcenia wskazywane w poszczególnych modułach i przedmiotach nie dublowały się i pokrywały całą macierz opisującą dany rok i kierunek studiów.

Ryc. 1. Obieg i iteracyjne korekty projektu e-sylabusa pomiędzy kierownikiem dydaktycznym a dziekanem

Efekty kształcenia – koncepcja SMART*

Każdy efekt kształcenia powinien mieć następujące cechy:

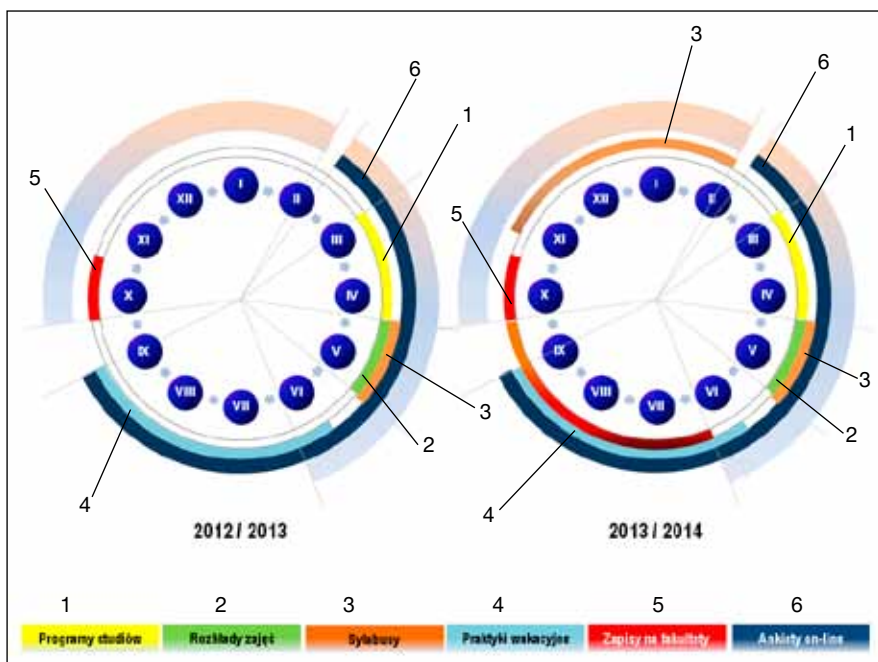
- S – *specific* – szczegółowy, konkretny – efekty kształcenia powinny być dokładnie opisane, dotyczyć konkretnych oczekiwań co do wiedzy i umiejętności jakie student powinien osiągnąć po zakończeniu kursu.
- M – *measurable* – mierzalny – każdy efekt kształcenia powinien mieć jasne kryteria oceny – czy i w jakim stopniu został osiągnięty.
- A – *acceptable/accurate* – akceptowalny/trafny – każdy efekt powinien być przedyskutowany i skonsultowany z wytycznymi zewnętrznymi dla przedmiotu.
- R – *realistic* – realistyczny – możliwy do osiągnięcia poprzez realizację przedmiotu; zdefiniowane efekty kształcenia powinny odnosić do działań, treści i form dydaktycznych, które dany przedmiot obejmuje.
- T – *time-scaled* – efekty kształcenia danego przedmiotu powinny być osiągalne w zdefiniowanym przez program czasie.

Opis procesu kształcenia dla modułu (sylabus) obejmuje*:

- Efekty kształcenia
- Treści programowe
- Formy i metody prowadzenia zajęć
- Typy i metody oceniania, kryteria oceny
- Nakład pracy studenta wyrażony w punktach ECTS

Ryc 2. Macierz efektów kształcenia (EK_1.....EK_7) przypisanych do poszczególnych modułów dydaktycznych (P_01.....P_08). A/ Rozkład prawidłowy – wszystkie cele kształcenia są realizowane; nieznaczne nakładanie się na siebie jest zjawiskiem pożądanym. B/ Rozkład nieprawidłowy – cele EK_4 i EK_6 nie są realizowane przez żaden moduł, cele EK_5 i EK_7 są powtarzalnie realizowane przez wiele modułów, a moduł P_04 nie wyznaczył sobie żadnych celów kształcenia

Ryc. 3. Porównanie kalendarza aktualnego roku akademickiego 2012/2013 i następnego roku akademickiego 2013/2014

E-sylabus pozwoli także na przesunięcie na wcześniejsze miesiące przygotowywania, a w kolejnych latach aktualizacji tego dokumentu na kolejny rok akademicki. Pozwoli to na ich aktualizację przez kierowników dydaktycznych jeszcze przed wakacjami (w miesiącach listopad – luty), a ostateczne zaakceptowanie przez dziekanów w maju, zaraz po zatwierdzeniu przez rady wydziałów programów studiów (ryc. 3).

* Źródło: prezentacja prof. Jana Pawlaczka, 2012 r. (Uniwersytet Medyczny w Poznaniu): Wdrażanie Krajowych Ram Kwalifikacji – historyczne wydarzenie, nowa jakość kształcenia

Nagroda AWANS 2013 dla Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

Gdański Uniwersytet Medyczny zajął 12 miejsce wśród uczelni akademickich w Rankingu Szkół Wyższych 2013 Fundacji Edukacyjnej *Perspektywy* i *Rzeczpospolitej*. To o sześć oczek wyżej niż w ubiegłym roku. Ten skok zadecydował o przyznaniu Gdańskiemu Uniwersytetowi Medycznemu nagrody specjalnej – AWANS 2013.

Ranking Uczelni Akademickich objął 83 szkoły wyższe, zarówno publiczne, jak i niepubliczne, które posiadają uprawnienia habilitacyjne lub co najmniej dwa uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora lub równorzędnego. W Rankingu Uczelni Akademickich uwzględniono szkoły wyższe, które miały minimum dwa roczniki absolwentów i wzięły udział w badaniach ankietowych. W czternastej edycji Rankingu Szkół Wyższych 2013 najlepszą akademicką uczelnią w Polsce został Uniwersytet Jagielloński, który wyprzedził Uniwersytet Warszawski.

Wśród uczelni medycznych GUMed zajął czwarte miejsce, dwa miejsca wyżej niż w ubiegłym roku. Liderem jest Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Więcej na www.perspektywy.pl.

Pomyślnie zakończona akredytacja Wydziału Farmaceutycznego

Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej GUMed otrzymał pozytywną ocenę Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej podjęło w tej sprawie uchwałę w dniu 25 kwietnia br. w wyniku przeprowadzonej oceny instytucjonalnej. Następna ocena działalności Wydziału odbędzie się w roku akademickim 2018/2019.

Sukces w Klinice Otolaryngologii

Klinika Otolaryngologii kierowana przez prof. Czesława Stankiewicza rozpoczęła 22 kwietnia br. program leczenia głuchoty przy pomocy implantów ślimakowych.

W ramach programu dokonano pierwszego wszczepu ślimakowego u 36-letniego chorego z obustronną głuchotą. Wszczepienie wykonał zespół ds. implantów ślimakowych przy Klinice Otolaryngologii: prof. Jerzy Kuczkowski, dr Wojciech Sierszeń, dr Tomasz Przewoźny, lek. Andrzej Molisz, lek. Karolina Markiet, dr hab. Edyta Szurowska oraz surdologopedzi i psycholodzy ze Specjalistycznego Ośrodka Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu PZG w Gdańsku pod kierownictwem mgr Doroty Szubstarskiej. Przebieg operacji nadzorował prof. Kazimierz Niemczyk z Kliniki Otolaryngologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego oraz zespół inżynierów biomedycznych z firmy Medicus. Operacja przebiegła bez powikłań i zakończyła się powodzeniem. Procedura implantacji ślimakowej jest stosowana zaledwie w kilku ośrodkach akademickich w Polsce. Od dzisiaj również w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym będą wykonywane tego rodzaju zabiegi u chorych z całkowitą głuchotą.

Implant ślimakowy jest elektroniczną protezą słuchu, która zastępuje uszkodzony narząd receptorowy ślimaka. Zadaniem implantu ślimakowego jest elektryczna stymulacja zakończeń nerwu ślimakowego. System CI (ang. *Cochlear Implant*) składa się z części wszczepialnej (odbiornik, stymulator elektryczny z wiązką elektrod) oraz zewnętrznej – zausznej (procesor mowy i antena nadawcza). Procesor mowy realizuje zaprogramowaną strategię kodowania (najczęściej CIS, ang. *Continuous Intraleaved Sampling*), w której sygnał mowy dzielony jest przez filtry na pasma o odpowiednio dużej częstotliwości. Procesor mowy przekształca docierające do chorego dźwięki mowy w

Na zdjęciu od lewej do prawej: dr med. Tomasz Przewoźny, prof. Kazimierz Niemczyk (WUM), prof. Jerzy Kuczkowski (operator), prof. Waldemar Naroźny

sygnał cyfrowy i przesyła je w postaci bodźca elektrycznego falami radiowymi do odbiornika implantu umieszczonego pod skórą w okolicy zausznej. Sygnał mowy z odbiornika przekazywany jest następnie na zakończenia matrycy elektrod. W zastosowanym przez nas implancie (*Nucleus Contour Advance*, firmy Cochlear) znajdują się 22 elektrody. Głównymi wskazaniami do zastosowania implantów ślimakowych u chorych jest głęboki niedosłuch odbiorczy oraz brak korzyści z zastosowanych aparatów słuchowych. Z uwagi na złożoność procedury, w procesie kwalifikacji chorych do implantacji ślimakowej bierze udział zespół złożony z logopedy, psychologa, audiologa, radiologa, inżyniera biomedycznego i otochirurga. Leczenie chirurgiczne polega na wykonaniu kochleostomii drogą tympantomii tylnej i założeniu do schodów ślimaka 22-kanalowej elektrody stymulującej zakończenia nerwu słuchowego. Po 4 tygodniach od operacji zostanie podłączony procesor mowy oraz rozpocznie się rehabilitacja chorego.

Klinika Otolaryngologii już od 5 lat realizuje z powodzeniem program leczenia głębokiego niedosłuchu przy pomocy

wszczepialnych do kości aparatów słuchowych BAH (ang. *Bone Anchored Hearing Aid*) u chorych, u których operacje tympanoplastyczne lub tradycyjne aparaty słuchowe nie były skuteczne. System BAH składa się z tytanowego implantu wszczepianego w kość skroniową oraz zewnętrzny procesor, odbierający dźwięki z otoczenia, przetwarzający je na wibracje przenoszone bezpośrednio na wszczepiony w kość czaszki tytanowy implant. Wibracje drogą bezpośredniego przewodnictwa kostnego docierają do ucha wewnętrznego, gdzie wywołują wrażenia słuchowe. Wdrożenie tych metod

leczenia w Klinice pozwoli na skuteczniejsze leczenie wad słuchu u dzieci i dorosłych.

prof. Jerzy Kuczkowski,
Klinika Otolaryngologii GUMed

Nasi uczeni wybrani do PAN

Prof. Roman Kaliszan, kierownik Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki oraz **prof. Janusz Limon**, kierownik Katedry i Zakładu Biologii i Genetyki Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego zostali wybrani 23 maja br. przez Walne Zgromadzenie Polskiej Akademii Nauk na członków rzeczywistych PAN. Obecnie GUMed ma w nieco ponad trzystuosobowej korporacji uczonych polskich wszystkich specjalności (w tym wśród ponad trzydziestu członków Wydziału Nauk Medycznych) trzech przedstawicieli w randze członka rzeczywistego (godność tę otrzymał uprzednio **prof. Stefan Angielski**) oraz jednego członka korespondenta **prof. Krzysztofa Narkiewicza**. Natomiast **dr hab. Bartosz Karaszewski** z GUMed jest z wyboru członkiem i przewodniczącym Akademii Młodych Uczonych powołanej przez PAN spośród wybitnych naukowców poniżej 38 roku życia.

□

Młodzi farmaceuci walczą o swoją przyszłość

W grudniu ubiegłego roku studenci farmacji Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego napisali petycję do Ministra Zdrowia, w której przedstawili problemy związane z przyszłością swojego zawodu. Poparli ją studenci z wydziałów farmaceutycznych z całej Polski. Żacy postanowili walczyć o lepsze jutro magistra farmacji oraz dobro pacjenta. Kolejnym krokiem ku zmianom była konferencja *Farmaceuta dziś i jutro*, która została zorganizowana 20 kwietnia br. przez studentów gdańskiego oddziału Młodej Farmacji pod patronatem honorowym prof. Wiesława Sawickiego, dziekana Wydziału Farmaceutycznego.

Podczas konferencji dyskutowano o zmianach, które powinny zostać zainicjowane, aby odwrócić kierunek, w którym zmierzają obecnie apteki i zawód farmaceuty. Rozpoczęły ją prezentacje zaproszonych prelegentów, którzy zwrócili uwagę na najbardziej istotne problemy pojawiające się w zawodzie farmaceuty oraz przedstawili pomysły na modyfikacje. Wśród prelegentów znaleźli się: prof. Wiesław Sawicki; dr n. farm., mgr prawa Agnieszka Zimmermann; dr n. farm. Weronika Żebrowska – Pomorski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Gdańsku; mgr farm. Elżbieta Kuriata – Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Olsztynie; Anna Niżyńska – studentka V roku gdańskiego Wydziału Farmaceutycznego; dr n. med. Paweł Chrzan – przedstawiciel Gdańskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej i Naczelnej Izby Aptekarskiej oraz prof. Małgorzata Sznitowska.

Konferencję zakończyła burzliwa dyskusja na temat *Jaka jest przyszłość zawodu farmaceuty w Polsce?*, którą ciekawie poprowadził dr hab. Michał Markuszewski, prof. nadzw. W przebiegu dyskusji zauważono, że podstawowe przemiany powinny zająć w pierwszej kolejności na poziomie prawa. Należy uregulować wiele kwestii prawnych, m.in. włączyć zawód farmaceuty w poczet zawodów medycznych. Zauważono również brak uregulowań w kwestii obowiązków i uprawnień technika farmacji. Postulowano o solidarność w środowisku farmaceutycznym i dbanie o wizerunek magistra farmacji przez każdego posiadającego ten tytuł.

Należy zwrócić uwagę na słowa jednego z prelegentów, który określił konferencję ewenementem na skalę krajową, gdyż studenci – nawet jeszcze nie farmaceuci – biorą przyszłość swojego zawodu we własne ręce i rozpoczynają konsekwentną walkę o to, by ich wiedza była w pełni wykorzystana w przyszłym zawodzie dla dobra pacjenta. Co ważne, w wydarzeniu wzięli udział również przedstawiciele innych wydziałów farmaceutycznych w kraju: z Białegostoku, Bydgoszczy, Lublina, Poznania oraz Warszawy. To wydarzenie było jednym z wielu działań, które studenci planują, by pracować nad założeniami petycji, swoimi ideami i pomysłami.

Monika Mironiuk,
Młoda Farmacja Gdańsk

Studenci przyszłości!

Ponad 170 tys. zł otrzymali studenci z Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GU-Med – **Agata Łuczak**, **Daniel Jachimowicz** i **Mikołaj Kocikowski** – na realizację projektu w ramach rządowego programu *Generacja Przyszłości*. Projekt pod tytułem *Rola niekodującego RNA w metylacji chromatyny i inwazyjności raka prostaty* będzie realizowany pod czujnym okiem dr Anny Żaczek z Zakładu Biologii Komórki Katedry Biotechnologii Medycznej MWB UG i GUMed.

Generacja Przyszłości to nowy program Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego adresowany do studiujących na uczelniach młodych wynalazców, konstruktorów, programistów i innowatorów, którzy będą reprezentować Polskę na międzynarodowych zawodach i konkursach. Nagrodzono projekty dotyczące m.in. bezzałogowych samolotów, energooszczędnych silników, robotów, innowacyjnych programów informatycznych i koncepcji biznesowych. Nagrody zostały wręczone przez premiera Donalda Tuska i minister nauki Barbarę Kudrycką.

Otrzymane pieniądze studenci będą mogli przeznaczyć na pokrycie kosztów związanych z wyjazdami na międzynarodowe zawody, prowadzenie badań, zajęcia przygotowujące do zawodów, zakup aparatury naukowo-badawczej, materiałów i odczynników. Otrzymane środki pozwolą naszym studentom na wyjazd do USA w 2014 r. i uczestnictwo w American Association for Cancer Research Annual Meeting, podczas którego odbywa się Undergraduate Student Caucus and Poster Competition.

Tematyka nagrodzonych badań obejmuje dziedzinę stosunkowo nową, lecz obiecującą. Choć ostatnie lata znacząco pogłębiły naszą wiedzę na temat krótkich niekodujących cząsteczek RNA (np. siRNA, miRNA), długie niekodujące cząsteczki RNA wciąż skrywają wiele tajemnic. Wiadomo jed-

nak, że pełnią one kluczową rolę w ważnych procesach komórkowych, jak np. utrzymanie stanu pluripotencjalności embrionalnych komórek macierzystych oraz, że mają zasadnicze znaczenie dla działania białek wiążących DNA i epigenetycznej regulacji ekspresji genów. Udział w tak podstawowych dla komórki procesach czyni długie niekodujące RNA obiecującym potencjalnym celem terapeutycznym licznych zaburzeń, w tym procesu nowotworowego. W ramach projektu przeprowadzone zostaną badania dotyczące opartej na lncRNA diagnostyce raka prostaty oraz mechanizmów jego progresji. Jest to obecnie jedna z najczęstszych przyczyn śmierci mężczyzn.

Szansa przeprowadzenia badań oraz prezentacji ich wyników podczas tak prestiżowego wydarzenia w świecie nauk medycznych, jakim jest American Association for Cancer Research Annual Meeting, będzie dla członków Koła Naukowego BIO-MED ogromnym wyróżnieniem. Będzie to także okazja do promocji na świecie badań naukowych realizowanych w naszym kraju przez młodych adeptów nauki.

Elżbieta Serzysko,
specjalista ds. projektów badawczych,
Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii UG i GUMed

Więcej info:

https://www.premier.gov.pl/files/files/generacja_przyszlosci_projekty.pdf

www.nauka.gov.pl/ministerstwo/zdaniem-ministra/zdaniem-ministra/arttykul/generacja-przyszlosci-na-start/

Diamentowy Grant dla studentek MWB

Dwie studentki MWB UG i GUMed uzyskały finansowanie w ramach programu *Diamentowy grant*:

- **Anna Anchimiuk** (I rok studiów II stopnia) na projekt *Analiza ekspresji genu kodującego białkową fosfatazę PrpE Bacillus subtilis*
- **Paulina Strzelecka** (I rok studiów II stopnia) na projekt *Synteza peptoidowych analogów teta defensyn oraz ocena ich cytotoksyczności wobec linii komórkowych raka piersi.*

Program *Diamentowy Grant* został ogłoszony przez ministerstwo szkolnictwa wyższego i nauki prof. Barbarę Kudrycką, aby ułatwić wybitnie uzdolnionym studentom szybsze wejście na drogę kariery naukowej. Laureaci wyłonieni są w drodze konkursu. Mogą być do niego zgłoszone projekty badawcze stanowiące kontynuację badań naukowych prowadzonych pod kierunkiem opiekuna naukowego, promotora lub promotora pomocniczego przez wybitnie uzdolnionych absolwentów studiów I stopnia oraz studentów po ukończeniu III roku jednolitych studiów magisterskich. Wnioski w imieniu studentów mogą składać jednostki naukowe z odpowiednią kategorią jakości. Środki pozyskane w ramach konkursu są przeznaczane na wydatki związane z prowadzeniem badań, a także na wynagrodzenie dla młodego badacza w wysokości minimum 2,5 tys. zł miesięcznie. Program wpisuje się w założenia reformy nauki i szkolnic-

Na zdjęciu od lewej: Anna Anchimiuk, Paulina Strzelecka

stwa wyższego, która ma na celu wspieranie karier młodego pokolenia naukowców.

Elżbieta Serzysko,
specjalista ds. projektów badawczych,
Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii UG i GUMed

Diamenty polskiej nauki odnalezione

Nagrody z rąk minister nauki prof. Barbary Kudryckiej otrzymało 15 maja br. 89 wybitnych studentów z całej Polski. To już druga odsłona programu *Diamentowy Grant*, w którym laureaci otrzymują do 200 tys. zł na badania naukowe. Wartość grantów przyznanych w tej edycji programu to ponad 16,4 mln zł. Spośród 300 wniosków wyróżniono projekty z obszaru nauk ścisłych i technicznych, nauk humanistycznych i społecznych oraz nauk przyrodniczych i medycznych. Laureaci II edycji *Diamentowych Grantów* reprezentują 25 uczelni z całej Polski (w tym 2 uczelnie niepubliczne), 10 instytutów Polskiej Akademii Nauk (w tym Centrum Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika) oraz 1 instytut badawczy – Wojskowy Instytut Medyczny. Największą liczbę grantów otrzymali studenci z Uniwersytetu Jagiellońskiego (15, w tym 3 z Collegium Medicum UJ), Uniwersytetu Warszawskiego (14) oraz Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (7).

Newsletter MNiSW, nr 18/2013

Więcej informacji: www.nauka.gov.pl/ministerstwo/aktualnosci/aktualnosci/artukul/diamenty-polskiej-nauki-odnalezione/

Studenci czytają chorym dzieciom

Studenci Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z oddziału gdańskiego IFMSA-Poland czytali 23 kwietnia br. małym pacjentom Oddziału Nefrologii i Nadciśnienia Dzieci i Młodzieży bajkę o Czerwonym Kapturku. Akcja została zorganizowana w ramach projektu *Czytamy, pomagamy* realizowanego w ramach Programu Stałego ds. Praw Człowieka i Pokoju IFMSA-Poland. Studenci z Gdańska użyli do swojej prezentacji pacynki wypożyczonej z Zespołu Szkół nr 14 w Gdyni.

□

Finale i podsumowanie akcji profilaktycznej *Dotknij Piersi*

Bieg *Prześcignę Raka* zakończył akcję profilaktyki raka piersi o nazwie *Dotknij Piersi* organizowaną przez Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Klinice Chirurgii Onkologicznej oraz Akademickie Stowarzyszenie Onkologiczne. Jego uczestnicy mogli spróbować swoich sił na trzech dystansach, w biegu na 1 km, 5 km i 10 km. Akcja odbyła się 20 kwietnia br. na gdańskiej Starówce. Wśród zgromadzonych nie zabrakło pracowników Katedry i Kliniki Chirurgii Onkologicznej – prof. Janusza Jaśkiewicza, dr. hab. Tomasza Jastrzębskiego i dr. Kamila Drucisa, a także gości specjalnych – kolarza Lecha Piaseckiego, lekkoatletki Bernadetty Blechacz czy wioślarza Adama Korola.

Przed biegiem na 1 km przeprowadzono krótką rozgrzewkę przygotowującą do biegu. Podczas pierwszego dystansu mógł pobeć każdy, bez wcześniejszych zapisów. Na dwa pozostałe dystanse (5 i 10 km) obowiązywały wcześniejsze zapisy internetowej. Każdemu uczestnikowi został profesjonalnie zmierzony czas za pomocą specjalnych chipów, a wyniki zostały przesłane na telefony biegaczy. Wszyscy zawodnicy otrzymali pamiątkowe medale, natomiast najlepsi w poszczególnych kategoriach nagrodzeni zostali pucharami i skromnymi upominkami. Na wszystkich dystansach pobeć łącznie kilkaset osób.

Z ust uczestników wydarzenia można było usłyszeć na temat akcji pozytywne opinie. Również organizatorzy byli zadowoleni z przebiegu imprezy. – Bardzo cieszymy się z dużej frekwencji i powodzenia całego wydarzenia – mówił Jakub Piotrkowski z SKN przy Katedrze i Klinice Chirurgii Onkologicznej. Dodatkowo podczas całej imprezy można było skorzystać z nauki samobadania piersi prowadzonej przez studentów Koła Naukowego Chirurgii Onkologicznej oraz zapisać się na bezpłatną mammografię. Organizatorzy planują powtórzyć akcję w przyszłym roku, aby bieg *Prześcignę Raka* stał się tradycją!

Gala podsumowująca akcję *Dotknij Piersi* odbyła się 27 kwietnia br. Zaszczycili ją swoją obecnością przedstawiciele władz miasta Gdańska, starostwa powiatowego, partnerzy akcji, kierownictwo Kliniki Chirurgii Onkologicznej GUMed oraz licznie przybyli goście. Podczas trwania projektu rozdano ponad 3000 ulotek z instruktażem samobadania piersi.

W ciągu dwóch miesięcy trwania projektu odbyło się jedenaście wydarzeń, w których udział wzięło kilka tysięcy osób, zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Studentów można było spotkać m.in. w tramwaju zdrowia podczas akcji *Nie bądź gapa! Skasuj raka!* W trakcie licznych spotkań w trójmiejskich uczelniach wyższych oraz w szkołach ponadgimnazjalnych na terenie Gdańska oraz Pruszcza Gdańskiego członkowie Koła przeprowadzili prelekcje na temat wiedzy onkologicznej dla blisko 700 uczestników. Różnorodność poszczególnych akcji pozwoliła organizatorom dotrzeć do kobiet w każdej grupie wiekowej. Strona internetowa projektu została odwiedzona ponad 8000 razy, zarówno przez ludzi z całej Polski, jak i spoza granic naszego kraju.

Wprowadzie projekt *Dotknij Piersi* oficjalnie się zakończył, ale działania studentów z Koła Naukowego przy Katedrze i Klinice Chirurgii Onkologicznej będą nadal rozwijane. Już teraz planowana jest nowa akcja, która odbędzie się w przyszłym roku akademickim. Organizatorzy bardzo serdecznie dziękują wszystkim zaangażowanym w ten projekt osobom, a w szczególności prof. Januszowi Jaśkiewiczowi, dr. hab. Tomaszowi Jastrzębskiemu, dr. Kamilowi Drucisowi oraz lek. Paulinie Cichon, którzy od samego początku bardzo intensywnie wspierali działania studentów w tym przedsięwzięciu.

Agata Kozińska,
Studenckie Koło Naukowe
przy Katedrze i Klinice Chirurgii Onkologicznej

Chronimy własność intelektualną

Izabela Kowalczyk, menedżer transferu technologii GUMed

Farmacja – duży potencjał własności intelektualnej

Farmacja jako nauka o lekach może dostarczać ciekawych projektów, które noszą znamiona wynalazków i nie tylko.

Wytwór intelektualny na wydziale farmaceutycznym może więc obejmować różnorodne leki (syntetyczne oraz pochodzenia naturalne-

go), sposoby ich otrzymywania, czy też kompozycje farmaceutyczne. Może również dotyczyć nie tylko leków, ale także kosmetyków, suplementów diety lub żywności.

Warto więc inwestować w wiedzę i ją chronić, gdyż dopiero odpowiednio zabezpieczone rezultaty badań mogą stać się interesujące dla przemysłu. Natomiast oczywiste jest również to, iż bez partnera biznesowego niemożliwym staje się wytworzenie nowego leku, którego powstanie uzależnione jest od ogromnych nakładów finansowych.

Uwaga! Nowa lokalizacja Stanowiska ds. Innowacji i Transferu Wiedzy, ul. Dębinki 7, pokój 324.

Izabela Kowalczyk, e-mail: ikowalczyk@gumed.edu.pl, Wioletta Kokorzycka, e-mail: wkokorzycka@gumed.edu.pl, tel. 58 349 10 09. Zachęcamy również do konsultacji z rzecznikiem patentowym. Zapraszamy do współpracy. Masz ciekawy pomysł – zgłoś go do nas! Jeśli chcesz chronić, komercjalizować własność intelektualną i nie wiesz, co zrobić – zgłoś się do nas! Może okaże się, że masz ciekawy wynalazek, a może wzór użytkowy albo przemysłowy. Za rejestrację wzoru przemysłowego przyznawane jest 10 punktów w ocenie parametrycznej.

Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej GUMed, a dokładniej Zakład Biofarmacji i Farmakokinetyki działający w ramach Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki wzbogacił się o patent oraz o dodatkowe 25 punktów w ocenie parametrycznej za 2013 rok (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym). Wynalazkiem, który uzyskał ochronę patentową jest: *Sposób diagnozowania choroby nowotworowej układu moczowo-płciowego* opracowany przez zespół twórców: prof. Romana Kaliszana, prof. Michała Markuszewskiego oraz dr Ewę Szymańską.

Małgorzata Matyka, rzecznik patentowy, Kancelaria Prawno-Patentowa

Proteza też sztuka... i do tego punktowana w ocenie parametrycznej

Wzornictwo przemysłowe zagościło w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym dzięki zgłoszeniu wzoru przemysłowego pt. *PROTEZA* autorstwa dr. hab. Tomasza Mazurka z Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu.

Wzór przemysłowy zastrzega indywidualny charakter wytworu lub jego części, nadany mu w szczególności przez cechy linii, konturów, kształtów, kolorystykę, strukturę lub materiał wytworu oraz jego ornamentację. W tym konkretnym przypadku wzór dotyczy protezy, która ma charakterystyczny kształt. Ponadto ta sama proteza ma również znamiona wynalazku i została również zgłoszona do Urzędu Patentowego RP jako wynalazek.

Kadry GUMed

Stopień doktora habilitowanego otrzymała

dr hab. Iwona Inkielewicz-Stępiak

Na stanowisku adiunkta został zatrudniony

dr med. Igor Michajłowski

Jubileusz długoletniej pracy w GUMed obchodzą:

20 lat

dr med. Piotr Mielcarek
dr med. Grażyna Sikorska-Wiśniewska
dr med. Magdalena Szalewska

25 lat

dr hab. Tomasz Smiatacz
Ewa Treder

30 lat

dr med. Iwona Domżańska-Popadiuk

dr hab. n. med. Tomasz Gos
prof. dr hab. Piotr Lass

35 lat

dr hab. Jarosław Sławiński, prof. nadzw.

40 lat

Marian Goyke
dr hab. Anna Kędzia, prof. nadzw.
Łucja Radziwiłł

Zmiany w zakresie pełnienia funkcji kierowników jednostek organizacyjnych:

- z dniem 1.05.2013 r. dr n. hum. Ewie Motak powierzono funkcję p.o. kierownika Zakładu Psychologii Klinicznej
- z dniem 20.04.2013 r. dr hab. Ewie Bryl, prof. nadzw. powierzono funkcję p.o. kierownika Zakładu Patologii i Reumatologii Doświadczalnej.

Kadry UCK

Jubileusz długoletniej pracy w UCK obchodzą:

20 lat

Marzena Bładowska
mgr piel. Anna Milecka
Anna Stencel
Iwona Szymkowiec
Marzena Walczak

25 lat

prof. dr hab. Andrzej Basiński
mgr piel. Barbara Pawlak

30 lat

Izabela Karpińska

35 lat

Danuta Firek

40 lat

Ewa Rolirad
Jolanta Wysocka

Zatrzymane w kadrze – historia USB w obrazach (1)

Początki

Przyglądanie się dziejom minionym odwzorowanym w fotografiach, w kształtach twarzy, strojach i detalach ubioru, zatrzymanym ruchu aut i pociągów, skrzyżowaniach ulic, dymach pól bitewnych, przeglądanie ich, czytanie i rozczytywanie jest jak uśmiech losu. Oto, cofamy się w czasie i przestrzeni do miejsc, których nie ma, spotykamy z ludźmi, których znamy z kart książek, ale których ślady życia i działalności utraciły dawno swój smak i kolor. Na fotografii wciąż są świeże i uwodzicielskie jak w chwili, gdy były obserwowane przez fotografa. Podróż w przeszłość historii Wilna, spacer na dziedzińce oraz do sal wykładowych i ćwiczeniowych Uniwersytetu Stefana Batorego, możliwa jest dzięki fotografiom. Spróbujmy „przenieść się” do tych miejsc i „uczestniczyć” w wydarzeniach związanych z tradycją międzywojennej nauki polskiej.

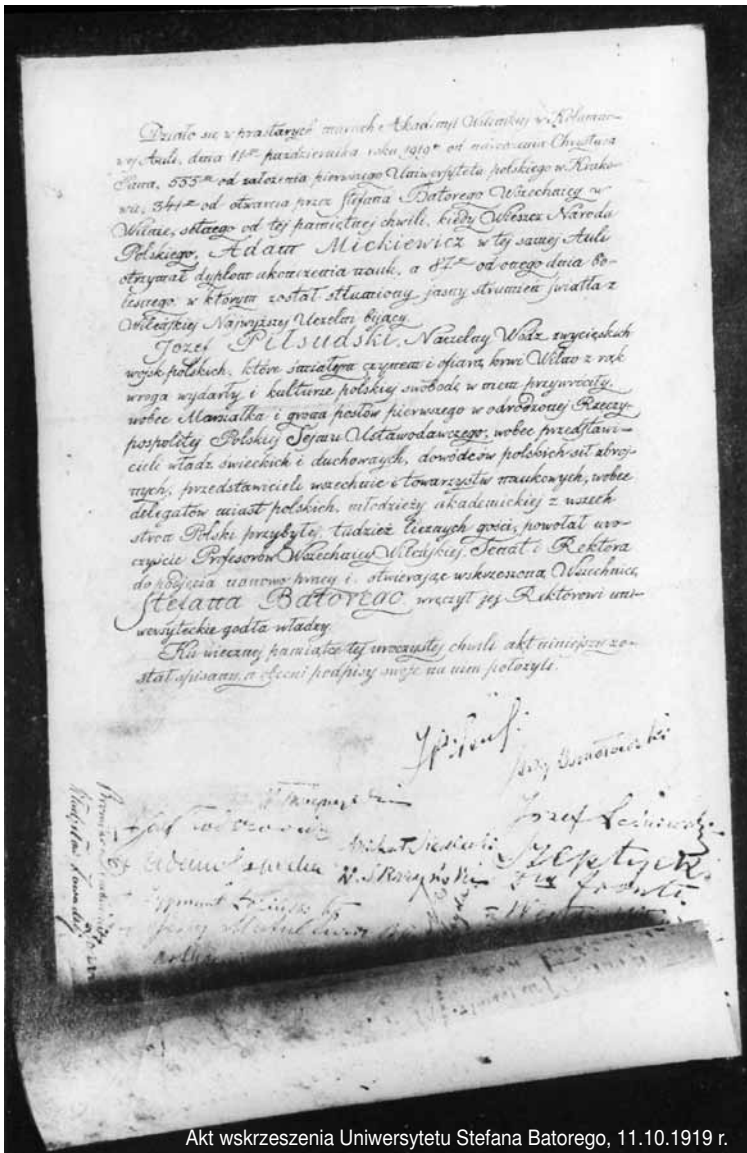
O powstaniu polskiego uniwersytetu w Wilnie zdecydowały wydarzenia z kwietnia i maja 1919 roku. Po wyparciu przez wojsko polskie bolszewików z Wilna, Józef Piłsudski powołał profesora Ludwika Kolankowskiego na stanowisko pełnomocnika do spraw odbudowy Uniwersytetu Wileńskiego, a następnie mianował Komitet Wykonawczy Odbudowy Uniwersytetu pod przewodnictwem chirurga profesora Józefa Ziemackiego. Dekret Naczelnego Wodza powołujący do życia Uniwersytet Stefana Batorego (*Universitas Batoreana Vilnensis*) wraz z pierwszymi nominacjami władz ogłoszony został 28 sierpnia 1919 roku. Mianowani zostali pierwsi członkowie Senatu w osobach: rektora prof. Michała Siedleckiego, prorektora prof. Józefa Ziemackiego, dziekana Wydziału Teologicznego ksiądz prof. Bronisław Żongołłowicz, dziekana Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego prof. Piotra Wiśniewskiego, dziekana Wydziału Sztuk Pięknych prof. Ferdynanda Ruszczyca i profesora honorowego Władysława Mickiewicza. Niedługo potem dziekanem Wydziału Humanistycznego został prof. Józef Kallenbach, dziekanem Wydziału Lekarskiego prof. Emil Godlewski, a Wydziału Prawa i Nauk Społecznych prof. Alfons Parczewski. Tymczasem jednak spór polsko-litewski o przynależność państwową Wilna, niepewna sytuacja na froncie polsko-bolszewickim, a także ogromne zniszczenia wojenne w mieście oraz ciężkie warunki mieszkaniowe powodowały, że w roku 1919 obsadzono zaledwie 36 stanowisk profesorskich, z tego 17 tak zwanymi zastępcami profesora, czyli osobami nie posiadającymi pełnych kwalifikacji formalnych. Pierwsza, dziewięcioosobowa grupa nauczycieli akademickich przybyła do Wilna z Warszawy 12 września 1919 roku. Znajdowali się w niej: M. Siedlecki, ks. B. Żongołłowicz, Jerzy S. Alexandrowicz, bracia Władysław i Wacław Dziewulscy,

Stanisław Ptaszycki, P. Wiśniewski, Józef Patkowski i Jan Z. Wilczyński. Pomimo pochodzenia z różnych ośrodków naukowych i ukształtowania przez lokalne tradycje grono nauczające szybko się zintegrowało. Istotną rolę odegrała tu osoba pierwszego rektora – profesora Siedleckiego, który organizował i inspirował zebrania towarzyskie, które z biegiem czasu doprowadziły do powstania Klubu Profesorskiego.

Fotografia opowiada o samych początkach uczelni. Jest w nienajlepszym już stanie. Może być kadrem z krótkiego filmu dokumentalnego, który wówczas nakręcono dostrzegając ważność wydarzenia. Miejsce: Uniwersytet Stefana Batorego, aula z kolumnami korynckimi, tzw. Sala Uroczystości w latach rosyjskich, zaprojektowana i ozdobiona przez architektów: Michała A. Szulca i Karola Podczaszyńskiego na przełomie XVIII i XIX wieku, do której wchodziło się bezpośrednio z dziedzińca Piotra Skargi. Ponad aulą z otwartym sufitem, tu niewidoczny,

znajduje się przestronny balkon dla studentów i słuchaczy, którzy nie pomieścili się w głównej sali. W tle zdjęcia, w głębi między kolumnami wisi znacznych rozmiarów obraz olejny, przedstawiający króla Stefana Batorego. Jest on kopią płótna namalowanego w 1583 roku przez Marcina Kobera (ok. 1550-1598), znajdującego się obecnie w krakowskim Muzeum Misjonarzy. Kopia nieznanego autora wisi i dziś w Wilnie. Rzecz się dzieje 11 października 1919 roku. To zdjęcie z Inauguracji działalności Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Znamy szczęśliwie szczegółowy program uroczystości, które zaczęły się dzień wcześniej symbolicznie. W południe 10 października z wieży katedralnej odegrano po raz pierwszy hejnał, który od teraz codziennie towarzyszyć będzie Wilnu. Tego samego dnia odbyła się litania w Ostrej Bramie oraz raut u Naczelnego Wodza. Dzień 11 października rozpoczął się o godzinie 9 mszą w

Akt wskrzeszenia Uniwersytetu Stefana Batorego, 11.10.1919 r.

Katedrze i uroczystym pochodem do kościoła św. Janów. Stamtąd, około południa zaproszeni goście przemaszzerowali do auli kolumnowej. Możemy więc określić nie tylko datę, ale też godzinę zrobienia fotografii. Kogo widzimy na zdjęciu? Pośród kolumnami, na podeście przykrytym zielonym sukniem, na stolcu rektorskim siedzi prof. Michał Siedlecki w uroczystej todzie, ale bez łańcucha i insygniów. Te Uniwersytet i Rektor otrzymają za chwilę, po przemówieniu głównego gościa uroczystości, a może należałoby powiedzieć współorganizatora – Józefa Piłsudskiego. W centrum, przemawiający Naczelnik Państwa, za nim rektor M. Siedlecki, po prawej ręce rektora, oparty o kolumnę, stoi Władysław Mickiewicz, syn poety. Obecność syna Adama Mickiewicza w Senacie USB oraz na najważniejszych uroczystościach Uniwersytetu Stefana Batorego miała wartość symboliczną. Władysław Mickiewicz był w Wilnie dwukrotnie: 11 października 1919 roku, wówczas podczas pierwszej inauguracji roku akademickiego otrzymał doktorat *honoris causa* USB oraz w maju 1922 roku w związku z uroczystościami setnej rocznicy ukazania się pierwszego tomu *Poezji* Adama Mickiewicza. W 1926 roku władze USB wystąpiły do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z wnioskiem o przyznanie pensji dla wdowy lub córki Władysława Mickiewicza. Po lewej ręce Rektora stoi przy kolumnie prof. Alfons Parczewski, obok niego w uroczystej todzie: Zygmunt Kallenbach, słynny wydawca pism Mickiewicza i dziekan Wydziału Humanistycznego. Opuści USB po wojnie pol-

sko-bolszewickiej. Poniżej ks. prof. Bronisław Żongotto-wicz, którego pamiętniki są dziś jednym z najcenniejszych źródeł do poznania życia codziennego i społecznego Uniwersytetu. Za Rektorem Senat i profesorowie Uniwersytetu. Po bokach Józefa Piłsudskiego siedzą biskupi: Adam książę Sapieha, bp krakowski, Józef T. Tedorowicz, abp lwowski, Zygmunt Łoziński, bp miński, Jerzy Matulewicz, bp wileński w otoczeniu innych przedstawicieli Kościoła. W Katedrze, gdzie chwilę wcześniej odbyła się uroczysta msza, wzięło udział 11 biskupów. Wśród gości rektorzy i prezesi wszystkich polskich uczelni wyższych, towarzystw naukowych, garnizonów wojskowych Wilna, prezydent, wojewoda i legionści w charakterystycznych mundurach. Piłsudski przemawia, znany tekst tego przemówienia. Później wręczy Rektorowi insygnia władzy akademickiej: berło i łańcuch rektorski, wykonane z drzewa gruszkowego według projektu Ferdynanda Ruszczyca oraz złożony życzenia *Quod felix faustum fortunatumque sit*. Następnie w Sali Śniadeckich wręczone zostały adresy różnych delegacji oraz wysłuchano wykładu inauguracyjnego rektora M. Siedleckiego *O miłości*. A jeszcze później, Rektor i zaproszeni goście wybiorą się na uroczysty obiad. Wieczorem, wszyscy wezmą udział w Wieczorze Uroczystym w Teatrze Polskim (na Pohulance), gdzie zobaczą i wysłuchają przygotowanych przez F. Ruszczyca fragmentów dwóch dramatów Stanisława Wyspiańskiego: *Zygmunt August i Barbara* oraz *Legion*. Następnego dnia odbędzie się jeszcze jedno wydarzenie: uroczyste otwarcie Wydziału Sztuk Pięknych w murach pobernardyńskich oraz wystawa przyrządów dawnego obserwatorium w pomieszczeniach Biblioteki Uniwersyteckiej. I na koniec, jakże inaczej, raut.

Krótko po pierwszej Inauguracji, działalność USB została przerwana na kilka miesięcy przez działania wojenne i zajęcie Wilna przez Armię Czerwoną. W początkach lipca część starszego personelu i mienia ewakuowano do Warszawy i Poznania, a pozostały majątek ruchomy i nieruchomy pozostawiono pod opieką Ludwika Abramowicza i Jerzego Alexandrowicza. Pracownicy i studenci zostali powołani do wojska polskiego, a wraz z wojskami bolszewickimi do Wilna wkroczyli Litwini. Po bitwie warszawskiej, Abramowicz zabiegał u władz litewskich o zachowanie dóbr uniwersytetu. Sytuacja zmieniła po tzw. „buncie Żeligowskiego” i zajęciu Wilna przez wojska polskie w październiku 1920 roku; 9 października rozpoczęła się powrót personelu naukowo-dydaktycznego. Drugi rok działalności uczelni zaczął się z opóźnieniem, od 30 listopada do 14 grudnia 1920 roku prowadzone były zapisy na studia; zajęcia rozpoczęły się w połowie stycznia 1921 roku. Normalny tok pracy Uniwersytetu zaczął się dopiero od roku akademickiego 1921/1922. Sejm RP 30 września 1921 roku zdecydował, że o przynależności państwowej ziemi wileńskiej mają zadecydować wybory, które odbyły się w lutym 1922 roku i przyczyniły do ustabilizowania sytuacji na uczelni.

Anna Supruniuk,
Miroslaw A. Supruniuk

Autorzy tego cyklu, którego druk rozpoczynamy: dr hab. Miroslaw A. Supruniuk i dr hab. Anna Supruniuk, historycy z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, kierują przygotowaniem i realizacją obszernej monografii pt. *Uniwersytet Stefana Batorego 1919-1939*. Przedsięwzięcie to jest finansowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (grant NFRH).

Studentki stomatologii wywalczyły I miejsce

Magdalena Urban, Paula Mróz i Agnieszka Jezierska, studentki V roku kierunku lekarsko-dentystycznego GUMed, członkinie Studenckiego Koła Naukowego przy Katedrze i Zakładzie Stomatologii Zachowawczej, którego opiekunem jest dr hab. Barbara Kochańska, prof. nadzw. zdobyły I miejsce w sesji stomatologicznej podczas International Medical Students Conference. Konferencja odbyła się w Krakowie w dniach 18-20 kwietnia br. Opiekunami pracy zatytułowanej *Frequency of non-cariou cavities among persons exposed to a long-term contact with chlorine present at swimming-pool* są dr hab. Barbara Kochańska, prof. nadzw. oraz lek. dent. Bogusław Lipka. Pracę na konferencji wygłosiła studentka Magdalena Urban.

Sukces młodych naukowców GUMed

Kamila Szczepańska i Martyna Józwiak, studentki III roku Wydziału Lekarskiego ze Studenckiego Koła Naukowego przy Katedrze Patomorfologii GUMed zajęły I miejsce w sesji ustnej *Hematology and Oncology* podczas Studenckiej Międzynarodowej Konferencji Naukowej w Krakowie, która odbyła się w dniach 18-20 kwietnia br. Zostały nagrodzone za pracę pod tytułem *Evaluation of frequency of secondary malignancies in surgically resected large cell carcinoma of the lung*, której opiekunem jest dr Piotr Czapiewski.

Pierwsze miejsce w sesji dermatologicznej zdobyła **Alicja Góralczyk**, studentka V r. kierunku lekarskiego GUMed za pracę *Characteristics and clinical significance of dermatologic side effects associated with targeted antineoplastic therapy*, natomiast w sesji kardiochirurgicznej zwyciężyły **Natasza Gilis-Siek** i **Monika Cackowska** – obie z VI r. kierunku lekarskiego. W tej samej sesji III miejsce zajęły **Marlena Baranowska** – IV r. kierunek lekarski, **Ewelina Pączek** i **Arkadiusz Koronkiewicz** – V r. kierunek lekarski.

X Ogólnopolski Tydzień Bibliotek 8-15 maja 2013

Wieczór w Bibliotece

Co wspólnie robili wykładowcy i studenci GUMed, bibliotekarze, przyjaciele Biblioteki Głównej oraz... podchorążowie Akademii Marynarki Wojennej? 10 maja 2013 roku spędzili razem piątą nietypowy Wieczór w Bibliotece.

W piątkowe popołudnie, 10 maja, gościliśmy sympatyków Biblioteki Głównej na dorocznej imprezie z okazji Tygodnia Bibliotek, obchodzonego w tym roku pod hasłem *Biblioteka przestrzenią dla kreatywnych*. Program dnia przewidywał więc wiele twórczych atrakcji, pobudzających umysły i zmysły naszych gości.

Dla oczu i intelektu były wystawy: bibliotekarska – dotycząca nieznanych bibliotecznych epizodów w biografii takich osób, jak Casanova, Mao Tse Tung, Lewis Carroll;

fotograficzna – towarzysząca wykładowi o podróżach i wolontariacie w Indiach.

Na frontonie Biblioteki pojawił się mural inspirowany anatomią autorstwa artysty o pseudonimie Autone.

Dla uszu i serca były: koncert szant w wykonaniu chóru Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni wraz z sympatycznymi komentarzami koncertmistrz Małgorzaty Rolak oraz prezentacja Elizy Taworskiej z Fundacji Global Language, organizującej wyjazdy wolontariackie do Indii. Wystąpienie to wskazało wszystkim słuchaczom, jak można twórczo łączyć pasję, pracę, potrzebę pomagania innym z zamiłowaniem do podróży. Jak – wyjeżdżając do Bangaloru (Indie Południowe), gdzie można zwiedzać i pracować na rzecz edukacji dzieci najbardziej potrzebujących – odkrywać najdal-

sze zakątki świata, ale i wciąż nowe pokłady kreatywności i empatii w sobie samym. Prelekcji towarzyszyła prezentacja slajdów, a wybrane fotografie, do czerwca oglądać można w Czytelni Głównej naszej Biblioteki.

Smak przede wszystkim, ale i wzrok – mamy nadzieję – zaspokoili przygotowany przez nas poczęstunek. Kreatywna przemiana bibliotecznej przestrzeni dotknęła także hol katalogowy, gdzie dzięki pracy koleżanek i kolegów bibliotekarzy zakwitły szuflady katalogów, a stoły pokryły się kolorowymi przekąskami. Pyszne pomidorowe biedronki, serowo-warzywne pawie oczka oraz wiele innych pomysłowych i intrygujących smakołyków (np. krwiście owocowe strzykawki – zainteresowanych odsyłamy do fotorelacji z imprezy), choć zapełniały stoły, zniknęły bardzo szybko.

Serdecznie dziękujemy wszystkim gościom, zarówno spośród władz Uczelni, jak i sympatykom ze środowiska akademickiego i bibliotekarskiego Trójmiasta, za przybycie. Zapraszamy do obejrzenia naszych wystaw oraz nowego oblicza frontonu budynku Biblioteki, a na kolejne spotkanie – już za rok.

mgr Małgorzata Florianowicz,
Biblioteka Główna GUMed

Fundacja powstała z pasji do podróżowania i potrzeby dostrzegania otaczającego nas świata. Najpierw były długie i fascynujące podróże prywatne w głąb kraju i w głąb siebie. Potem poczuliśmy, że możemy czuć się potrzebni i jako GrupaPK2 sp. z o.o. wyruszyliśmy do Bangaluru w Indiach Południowych, by wspierać edukację dzieci żyjących w slumsach. Ten projekt społeczny wzbudził duże zainteresowanie całego środowiska biznesowego i uzyskał poparcie Ambasady RP w New Delhi.

Wkrótce było już jasne, że w imię słusznej idei należy stworzyć model łączenia pasji podróżniczych z potrzebą pomagania krajom ubogim. Tak w 2012 roku powstała fundacja Global Language z pasji do podróży, z pasji do pomagania słabszym, z pasji do ludzi. Nasze wyprawy to możliwość odkrywania najdalszych zakątków świata i jednocześnie pomoc dzieciom żyjącym w slumsach. Zysk z wypraw przekazujemy na cele statutowe, dzieląc się z innymi organizacjami sprawującymi opiekę nad dziećmi o utrudnionym dostępie do edukacji.

Fundacja realizuje swoje cele poprzez bezpośrednie wsparcie indyjskich organizacji pozarządowych nawiązując współpracę i realizując wspólne projekty Polska-Indie. Promujemy wolontariat krótkoterminowy, w ramach którego Polacy niezależnie od wie-

Eliza Taworska, prezes zarządu Fundacji Global Language

Na co dzień praktyk biznesu, konsultant ds. społecznej odpowiedzialności. Od lat zaangażowana w pracę społeczną, podróżuje i fotografuje, buduje nową definicję wolontariatu. Zawsze w swojej działalności biznesowej znajduje

czas na realizację projektów społecznych. Fundacja pomaga rozwiązywać problemy społeczne w Indiach poprzez wolontariat krótkoterminowy.

Studiowała w Wyższej Szkole Informatyki Stosowanej na kierunku zarządzanie, posiada licencję EFG (European Financial Guide), absolwentka Gdańskiej Szkoły Liderów NGO, ukończyła liczne kursy i szkolenia z zakresu pozyskiwania funduszy unijnych, realizacji projektów POKL, fundraisingu, zarządzania organizacją pozarządową, zarządzania projektami. Pasjonatka kultury i przyrody indyjskiej, odbyła wiele długich podróży w głąb Indii i w głąb siebie. Zaangażowana społecznie w aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych. W wolnym czasie pasjonuje się fotografią.

Jej główną specjalizacją jest doradztwo w procesach tworzenia partnerstw podmiotów biznesowych i organizacji pozarządowych, które w ostatnim czasie bardzo zyskują na popularności, stanowią narzędzie komunikacji z klientami, budują przewagę konkurencyjną i nowy wizerunek, tworzą nową kulturę organizacyjną.

Jest autorką projektu społecznego, ukierunkowanego na rozwiązywanie problemów indyjskiej ludności żyjącej w slumsach, który zrealizowała w Indiach Południowych w roku 2012.

ku, wykształcenia i doświadczenia będą mogli wyjeżdżać do pracy na rzecz indyjskich organizacji, wykorzystując swoje talenty i umiejętności. Opieka medyczna, edukacja (muzyka, taniec, fotografia, nowe technologie, język angielski) pomoc społeczna, walka z bezrobociem to główne problemy, które Fundacja Global Language chce pomagać rozwiązywać w Indiach.

Ponadto Fundacja prowadzi wiele programów z zakresu upowszechniania Indii w Polsce poprzez organizację bezpłatnych prezentacji dla szkół, ośrodków medycznych, firm, ośrodków kultury, zakładów karnych a także organizację wernisaży zdjęć z Indii oraz organizację warsztatów i szkoleń promujących kulturę i obyczaje Indii.

W każdym programie uwzględniamy możliwość realizowania wielu pasji, od gotowania, poprzez taniec, fotografowanie, sztukę makijażu, aż po warsztaty jogi u prawdziwego mistrza. Wędrujemy powoli, rozkoszując się zarówno standardowymi punktami na szlakach turystycznych, jak i tymi, których turyści jeszcze nie odkryli. Jesteśmy konkurencyjni nie tylko pod względem programu, ale także kosztów. Nie jesteśmy pośrednikami, sami organizujemy wyprawy i negocjujemy ceny. Pokrywamy podstawowe koszty, a nieznaczny zysk przeznaczamy na edukację indyjskich dzieci, bo taki jest nasz cel.

Wyprawy z Global Language mają charakter trampingowy. Oznacza to, że podróżujemy lokalnymi środkami transportu, przemieszczamy się rykszami, autobusami, taksówkami i pociągami. Hotele, w których mieszkamy są skromne, ale czyste i panuje w nich rodzinna, ciepła atmosfera. Najczęściej są to rodzinne hotele. Posiłki spożywamy w przytulnych restauracjach i korzystamy z uroków kuchni domowej właścicieli pensjonatów rodzinnych.

Nasze wyprawy trwają zazwyczaj 21 dni, a grupy liczą maksymalnie 12 osób. Dbamy o to, aby każdy czuł się swobodnie i komfortowo, stwarzając indywidualne warunki na przeżycie tej wyjątkowej przygody.

Global Language łączy ludzi z całego świata i odrzuca podziały. Na nasze wyprawy zapraszamy wszystkich niezależnie od płci, przekonań, religii czy rasy. Burzymy bariery i stereotypy, dlatego w naszych wyjazdach uczestniczą osoby niepełnosprawne, 50+, osoby nieznające języka angielskiego, doświadczeni turyści i pionierzy. Każdemu, kto tylko zechce pokażemy nasze Indie.

Więcej informacji na www.globallanguage.pl

Eliza Taworska,
prezes Fundacji Global Language

Sylwetki nowych profesorów tytularnych

Prof. dr hab. Waldemar Narożny

wywiad przeprowadził prof. Brunon L. Imieliński

Gratuluje uzyskania zaszczytnego tytułu naukowego. Jak wyglądała droga naukowa i zawodowa, która doprowadziła Pana do tej zaszczytnej nominacji?

Jestem absolwentem rocznika 1978 Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Gdańsku. Poza kilkumiesięcznym epizodem stażowym w Szpitalu Wojewódzkim w Słupsku całe moje późniejsze życie zawodowe było związane z macierzystą Uczelnią, a konkretnie z Kliniką Chorób Uszu, Nosa, Gardła i Krtani, przemianowaną później na Klinikę Otolaryngologii.

Moje pierwsze kontakty z otolaryngologią można uznać za przypadkowe i nie wynikały z uprzedniego, szczególnego zainteresowania tą problematyką. Pracujący w Klinice Otolaryngologii od chwili ukończenia studiów mój kolega i przyjaciel – prof. Jerzy Kuczkowski zachęcił mnie do zajęcia się tą dziedziną medycyny. Wraz z upływem lat początkowa nieufność przerodziła się w głęboką fascynację otolaryngologią.

Stopniowe doskonalenie w pracy zawodowej, czego mierzalnymi dowodami były kolejne uzyskiwane stopnie specjalizacji z otolaryngologii i otorinolaryngologii dziecięcej, przeplatało się działalnością naukową, której podsumowaniem były stopnie naukowe doktora i doktora habilitowanego. Kolejnymi etapami drogi naukowej było uzyskanie w Uczelni stanowiska profesora nadzwyczajnego oraz przyznanie przez Prezydenta RP tytułu profesora w dziedzinie medycyny.

W obecnym sformalizowanym, parametrycznym systemie wartościowania osiągnięć naukowych moje dotychczasowe dokonania naukowe i zawodowe można uznać za znaczne i ważne, ale czy najważniejsze?

Przez ponad 34 lata swojej pracy miałem zaszczyt i przyjemność współpracować z wieloma wybitnymi zagranicznymi i polskimi naukowcami oraz lekarzami, a kontakty te wykraczały często poza ramy tylko zawodowe i przenosiły się na grunt towarzyski, czasami przyjacielski. Szczególnie mile wspominam pobyty szkoleniowe w ośrodkach zagranicznych: u prof. M. Lacoura (Uniwersytet w Marsylii, Francja), u prof. G. Guidettiego (Uniwersytet w Modenie, Włochy) oraz prof. Klačańskiego (Uniwersytet w Olomuńcu, Czechy).

Druga wartość wynikająca z mojej dotychczasowej pracy otolaryngologa to możliwość kontaktu z pacjentami.

W dzisiejszym systemie odhumanizowanej służby zdrowia, dyrygowanej nakazowo przez NFZ, pacjenci są często traktowani przedmiotowo. Poszukują rozpaczliwie kontaktu z lekarzem, z którym mogliby podzielić się swoimi obawami i wątpliwościami. Kontakty z pacjentami bardzo wysoko cenię. Traktuję je jako źródło wielu, nie tylko medycznych, wartości.

Dziedzina, która Pan wybrał i z powodzeniem uprawia, określana jest potocznie mianem laryngologia. Tymczasem prawidłowa nazwa to otorinolaryngologia (ang. ENT – ear, nose, throat), właśnie w tej kolejności. Będąc w pełni wykształconym specjalistą, który z tych trzech członów jest Panu bliższy i najbardziej oddaje Pana zainteresowania?

W początkowych latach działalności klinicznej moje zainteresowania były szerokie. Starłem się wnikliwie zgłębić tajemnice chorób uszu, nosa, gardła (tj. narządów ujętych w cytowanej przez Pana nazwie angielskiej – ENT), ale również chorób krtani, tchawicy, przełyku, gruczołów ślinowych, a więc narządów nieuwzględnionych w tym skrócie. Szczególnie zaintere-

Wręczenie nominacji, Belweder – 2012 r.

sowała mnie problematyka nowotworów głowy i szyi, w tym raka krtani oraz wpływ zakażenia HIV na obraz narządów głowy i szyi. Ten ostatni kierunek badań związany był z wykonywanymi przeze mnie przez wiele lat obowiązkami konsultanta w Klinice Chorób Zakaźnych naszej Uczelni.

W latach 90. XX w. moja uwaga skupiła się na szeroko rozumianych problemach otiatrycznych (uszných). Główne kierunki prowadzonych wówczas prac badawczych obejmowały problemy kliniczne związane z nagłą głuchotą oraz usznopochodnymi powikłaniami zewnątrz i wewnątrzczaszkowymi, a ponadto różnorodne zagadnienia audiologiczne i otoneurologiczne. Przeprowadzona wówczas przeze mnie analiza stanu wiedzy nad nagłą głuchotą, która wykazała niezadawalające wyniki leczenia tego schorzenia, stała się impulsem do rozpoczęcia uzupełniających badań doświadczalnych (na modelu zwierzęcym). Celem tych badań było wykazanie wartości tlenu hiperbarycznego i sterydów w usuwaniu (leczeniu) zniszczeń w narządzie słuchu (brodawce podstawnej) kurcząt, poddanych uprzednio działaniu hałasu szerokopasmowego o natężeniu 120 dB. Badania te wykazały wysoką przydatność i skuteczność tlenu hiperbarycznego oraz wysokich dawek sterydów w leczeniu takich uszkodzeń narządu słuchu.

W początkowym okresie istnienia Kliniki jednym z głównych zainteresowań były powikłania śródczaszkowe procesów zapalnych. Jak jest obecnie? Czy ten problem jest nadal specjalnością Kliniki?

Problem wewnątrzczaszkowych powikłań procesów zapalnych rozwijających się uprzednio w uchu i/lub zatokach przynosowych jest wciąż ważnym zagadnieniem klinicznym. W niektórych kwestiach dotyczących sposobu postępowania nadal jednak pozostają rozbieżności i wątpliwości.

W zakrzepowym zapaleniu zatoki esowatej rozwijającym się w przebiegu perlakowego zapalenia ucha środkowego dotyczą one sposobu postępowania z materiałem zakrzepowym obecnym w świetle zatoki oraz sposobem zaopatrzenia żyły szyjnej wewnętrznej (podwiązanie bez lub z przecięciem). W zapaleniu wyrostka sutkowatego rozwijającym się w przebiegu ostrego zapalenia ucha środkowego przedmiotem rozbieżności wśród otolaryngologów nadal jest sposób leczenia tego powikłania (zachowawczy, chirurgiczny).

Wewnątrzczaszkowe powikłania zatokopochodne rozwijają się stosunkowo rzadko stanowiąc jednak zawsze stan bezpośredniego zagrożenia życia. Wymagają zawsze jak najwcześniejszego, agresywnego leczenia chirurgicznego z następującą, intensywną antybiotykoterapią.

Związek wewnątrzczaszkowych powikłań uszno- i zatokopochodnych z bezpośrednim zagrożeniem życia, nierozstrzygnięte problemy ich leczenia w sposób naturalny wymuszają zainteresowanie naukowców gdańskiej Kliniki tymi zagadnieniami. Badania prowadzone nad patofizjologią przewlekłego perlakowego zapalenia ucha były m.in. przedmiotem rozprawy habilitacyjnej prof. Kuczkowskiego.

Pana działalność naukowa kojarzy mi się najbardziej z problematyką zawrotów głowy; zagadnienie to zajmuje dużo miejsca w Pańskim obszernym dorobku naukowym. Wspomnę o książkowych publikacjach: Farmakote-

V Europejski Kongres Otolaryngologów – Chirurgów Głowy i Szyi, Rodos (Grecja) – 2004 r.

Profesor w trakcie operacji otolaryngologicznej

rapia zawrotów głowy i zaburzeń równowagi oraz Leczenie zawrotów głowy i zaburzeń równowagi (wspólnie z neurologiem – prof. A. Prusińskim), Chirurgia zawrotów głowy czy Symptomatologia i diagnostyka narządu równowagi (wspólnie z neurologami).

Możliwość współpracy z nestorem polskich neurologów prof. Prusińskim poczytuję sobie za zaszczyt i wyróżnienie. Wspólnie przewodniczymy grupie czołowych polskich neurologów, otolaryngologów, foniatorów i audiologów skupionych w ramach VERTIGOFORUM. Naszym zasadniczym zadaniem jest zjednoczenie lekarzy różnych specjalności wokół trudnych zagadnień otoneurologicznych. Klinicznym obrazem zaburzeń otoneurologicznych są zawroty głowy i zaburzenia równowagi. W ramach cyklicznych spotkań VERTIGOFORUM opracowujemy standardy postępowania w tych dolegliwościach. Skierowane są do lekarzy neurologów, otolaryngologów i lekarzy rodzinnych. Ze względu na duże zainteresowanie tymi zagadnieniami przygotowaliśmy dwa wymienione powyżej opracowania książkowe.

Owocnie rozwija się współpraca z zespołem neurologów Kliniki Neurologii GUMed kierowanym przez prof. Nykę. W jej wyniku wydano wspólnie opracowane materiały edukacyjne dotyczące zawrotów głowy, a jeden z lekarzy gdańskiej kliniki uzyskał zgodę na przeprowadzenie badań nad zaburzeniami audiologicznymi występującymi u chorych po udarach mózgu.

Impulsem dalszego rozwoju otoneurologii w naszej Klinice będzie niewątpliwie, planowany na najbliższe tygodnie, zakup nowoczesnej aparatury wideonystagmograficznej.

Przeglądając Pana bogaty dorobek naukowy zauważyłem umiejętność prowadzenia badań interdyscyplinarnych, m.in., a może przede wszystkim z naukami neurologicznymi: Otoneurologia – poszukiwanie swojego miejsca, Ryzyko utraty słuchu u pacjentów z niedokrwinnym udarem, Audiometria potencjałów wywołanych u chorych na stwardnienie rozsiane. Dostrzegłem również coś pro domo sua, tzn. związek badań z moją specjalnością. Nasza współpraca z Kliniką była bowiem zawsze owocna: Usznopochodne wodogłowie, Urazy kości skroniowej, czy Ropień nadwardówkowy jako powikłanie ostrego zapalenia wyrostka sutkowatego. Nade wszystko zaś bardzo nowoczesny temat: Radiochirurgia stereotaktyczna jako przyszłościowa metoda leczenia guzów kąta mostowo-mózdzkowego.

Współczesna medycyna wymusza w naturalny sposób na klinicystach potrzebę prowadzenia pogłębionej analizy leczonych schorzeń. Nie jest to obecnie możliwe bez wszechstronnej, wielokierunkowej współpracy specjalistów wielu dziedzin. Nawiązywanie, a następnie podtrzymywanie współpracy z lekarzami innych specjalności uważam za wymóg czasu. O współpracy z neurologami wspominałem powyżej.

Wiele z moich naukowych planów byłoby niemożliwe do realizacji gdyby nie współpraca z Krajowym Ośrodkiem Medycyny Hiperbarycznej w Gdyni, kierowanym przez dr. Sićko. Dzięki życzliwości i pomocy dr. Sićko oraz adiunkta Kota możliwe było przeprowadzenie, unikalnych w skali światowej, prac doświadczalnych nad wpływem tlenu hi-

perbarycznego na narząd słuchu u kurcząt. Ponieważ w 2000 r. Zwierzętarnia GUMed była w sferze planów to eksperyment został przeprowadzony w piwnicach Kliniki, a sprzęt (komora doświadczalna oraz butle z tlenem) – przywieziony z Gdyni. To, że kurczęta przez trzy tygodnie przebywały w pomieszczeniach Kliniki, będąc tam przeze mnie pojone, karmione, jest zrozumiałe same przez się.

Wiele z publikowanych przeze mnie prac w renomowanych czasopismach polskich i indeksowanych czasopismach zagranicznych powstawało dzięki współpracy m.in. z anatomopatologami, lekarzami chorób zakaźnych, radiologami, lekarzami chorób wewnętrznych czy neurochirurgami.

Przy tak aktywnej pracy naukowej i klinicznej znalazł Pan jeszcze czas na pracę dla Uczelni pełniąc funkcję prodziekana Wydziału Lekarskiego.

W 2008 r. dziekan Wydziału Lekarskiego prof. Janusz Siebert zaproponował mi, a Rada Wydziału Lekarskiego zaaprobowana, pełnienie funkcji prodziekana Wydziału Lekarskiego. Było to dla mnie ważne doświadczenie organizacyjne, pozwalające poznać Uczelnię od podszewki. Czteroletnia praca uświadomiła mi potencjał intelektualny tkwiący w pracownikach GUMed, uzmysławiając jednocześnie ograniczenia i zagrożenia wiszące nad Uczelnią. Był to czas kilku audytów Uczelni przeprowadzanych przez centralne instytucje kontrolne. Dzięki sprawności dziekana Wydziału oraz kierowanego przez niego Kolegium Dziekańskiego ich wyniki we wszystkich przypadkach były wysoce zadawalające.

Kto był dla Pana wzorem w pracy lekarskiej i naukowej?

Podstawowy zakres otolaryngologicznych umiejętności diagnostycznych i operacyjnych zawdzięczam starszym koleżankom i kolegom, których na początku swojej drogi zawodowej, miałem możliwość podglądać, a z którymi następnie miałem możliwość współpracować. Byli to: dr Z. Zygmuntowicz, dr H. Bulińska, dr J. Żygadłowski, dr W. Oździński i dr L. Popiel.

W tym pierwszym okresie miałem szczęście spotykać się z prof. Iwaszkiewiczem, który, mimo że był już wówczas na emeryturze, często odwiedzał Klinikę i bardzo chętnie dzielił się swoją wiedzą, nawet z takim młokosem jakim wówczas byłem. Po opublikowaniu w dwa lata od chwili rozpoczęcia pracy w Klinice pierwszego opisu przypadku w *Otolaryngologii Polskiej*,

Córka Aleksandra. Wręczenie dyplomu ukończenia University of Westminster w Londynie – 2011 r.

prof. Iwaszkiewicz zaprosił mnie do swojego gabinetu i pogratulował publikacji. Musiało to stanowić dla mnie ważne wydarzenie, skoro pamiętam je do dziś.

Dalsze doskonalenie umiejętności diagnostycznych oraz sprawności operacyjnej zawdzięczam kolejnym kierownikom Kliniki: prof. J. Ruszłowi i prof. Cz. Stankiewiczowi. Prof. Ruszel wyczuwając intuicyjnie rolę zaburzeń immunologicznych w powstawaniu nowotworów zaproponował mi zajęcie się zmianami odpornościowymi w raku krtani. Stało się to tematem mojej rozprawy doktorskiej. Prof. Stankiewicz zainspirował mnie do badań nad nagłą głuchotą, tworząc warunki do prowadzenia doświadczeń, a jednocześnie torując drogi współpracy z instytucjami zewnętrznymi.

Wielkie wrażenie wywarła na mnie otwartość na przekazanie wszelkiej wiedzy dotyczącej zwierzęcego modelu doświadczalnego w badaniach nad narządem słuchu kurcząt, zaprezentowana w 2000 r. przez kierownika Zakładu Zagrożeń Fizycznych Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi prof. M. Śliwińską-Kowalską. Profesor zorganizowała indywidualny kurs mikropreparatyki narządu słuchu u kurcząt, przekazując całą swoją wiedzę przywiezioną z USA. Jest to obyczaj nieczęsto spotykany w polskim środowisku naukowym.

Co uważa Pan za swoje najważniejsze osiągnięcie w życiu naukowym i działalności zawodowej?

W 1997 r. w Klinice Otolaryngologii zmodyfikowano sposób leczenia chorych z nagłą głuchotą, wprowadzając bolusy dużych dawek sterydów (1000 mg i.v. przez 3 dni) z doustną kontynuacją sterydoterapii oraz uzupełnieniem terapii o XV kursów terapii hiperbarycznej. Opublikowane po trzech latach wstępne, zachęcające wyniki audiometryczne spotkały się z niedowierzaniem, wręcz nieufnością środowiska polskich otolaryngologów. Przeprowadzone badania na modelu zwierzęcym wykazały pozytywny wynik oddziaływania dużych dawek sterydów i tlenu hiperbarycznego na narząd słuchu (brodawkę podstawną) kurcząt. Wyniki naszych badań, zarówno doświadczalnych, jak i klinicznych, opublikowaliśmy w czołowych, indeksowanych czasopismach zagranicznych. W piśmiennictwie do 2012 r. spotykane były różnorodne sposoby leczenia nagłej głuchoty. W 2012 r. Amerykańska Akademia Otolaryngologii – Chirurgii Głowy i Szyi zaleciła stosowanie sterydoterapii i tlenu hiperbarycznego jako jedynej skutecznej, metody leczenia

tego schorzenia, której wartość została ustalona zgodnie z zaleceniami EBM. Ponieważ ten sposób leczenia stosujemy w naszej Klinice od 15 lat – może to stanowić przedmiot naszej satysfakcji naukowej i zawodowej.

Prowadzenie badań doświadczalnych przez chirurga-klinicystę nie jest często spotykane. Udało mi się, w trakcie badań nad brodawką podstawną u kurcząt, opracować normy histologiczne tego narządu, dające podstawy do dalszych, wielopłaszczyznowych badań.

Za ważne dokonanie naukowe uważam wprowadzenie tlenu hiperbarycznego do leczenia wybranych schorzeń otolaryngologicznych, takich jak: martwicze złośliwe zapalenie ucha zewnętrznego, martwicze zakażenie tkanek miękkich głowy i szyi, radiochondronekroza krtani. Opublikowane przez nas opracowania kliniczne oparte na materiale Kliniki upowszechniły w polskim środowisku otolaryngologicznym ten sposób leczenia jako metody uzupełniającej metody stosowane uprzednio.

Jakie są aktualne Pana plany w pracy naukowej?

Duże nadzieje wiąże z zakupem nowoczesnej aparatury wideonystagmograficznej, która umożliwi prowadzenie badań zawrotów głowy i zaburzeń równowagi spotykanych w wybranych schorzeniach ucha wewnętrznego. Wspólnie z prof. Prusińskim opracowaliśmy ramy naszej dalszej działalności w ramach VERTIGOFORUM, której uwieńczeniem byłoby opublikowanie monografii poświęconej diagnostyce zawrotów głowy i zaburzeń równowagi.

Jak udaje się Panu rozwiązywać trudną sytuację wynikającą z ograniczeń w kontraktach narzuconych przez NFZ?

Jestem pełen podziwu dla wszystkich zarządzających jednostkami organizacyjnymi obecnego systemu opieki zdrowotnej. Lekarz w chwili obecnej staje się, w wyniku biurokratycznego traktowania przez NFZ, w znacznej mierze księgowym, zmuszonym do podejmowania decyzji opartych w znacznej części na analizie ekonomicznej. Część procedur medycznych zawartych w kontraktach narzuconych przez NFZ, jeszcze przed rozpoczęciem ich realizacji, jest deficytowa, gdyż np. koszt samego znieczulenia przewyższa przewidziany koszt całej procedury. Nagłąca wydaje się potrzeba dokonania realnej, rzeczywistej wyceny procedur medycznych.

Niedawno uruchomiony został nowy, wspaniały szpital, który pomieścił kliniki zabiegowe. Na pewno lekarze odczuli poprawę warunków pracy. Jak to przekłada się na odczucia pacjentów i czy wszystkie rozwiązania okazały się bezbłędne?

Nowoczesny blok operacyjny Centrum Medycyny Inwazyjnej znacznie poprawił warunki pracy chirurgów wszystkich specjalności, w tym otolaryngologów. Jego dostępność dla niektórych, w tym otolaryngologów, jest jednak ograniczona (we wtorek i czwartek tylko jedna sala operacyjna). Dużo do życzenia pozostawia również sprawność (a tym samym czas) przeprowadzania zmian między kolejnymi operacjami.

Córka Karolina zwiedzająca świat z Emirates Airlines. Birma – 2013 r.

Pacjenci z jednej strony są zadowoleni z warunków społecznych w swoich salach chorych, z drugiej zaś strony negatywnie oceniają narzucone przez NFZ skracanie hospitalizacji, utrudniające nawiązywanie przez nich kontaktu z personelem medycznym.

Proszę wymienić swoich współpracowników, uczniów i kontynuatorów zapoczątkowanego przez Pana dzieła?

Bardzo efektywna w zakresie badań klinicznych nad procesami zapalnymi narządów głowy i szyi (głównie uszu) jest współpraca z prof. Kuczkowskim. Bardzo boleję nad brakiem zainteresowania pogłębieniem badań nad uchem wewnętrznym, mimo że przygotowana jest metodyka tych badań na modelu zwierzęcym. Dwie ostatnie prace doktorskie, których byłem promotorem, poświęcone były bliskim mi zagadnieniom, czyli nagłej głuchocie oraz zawrotom głowy i zaburzeniom równowagi. Ich autorami byli jednakże lekarze spoza Kliniki Otolaryngologii.

Jakie są Pana pasje pozazawodowe? Uchylmy rąbka tajemnicy dotyczącej życia rodzinnego.

Jestem entuzjastą aktywnego wypoczynku z bogatym zapleczem balneologicznym. Przynajmniej trzy razy w roku wyjeżdżamy z żoną do SPA. Lubię wędrowki po ciekawych zakątkach świata. Najbardziej jednak cenię relaks w gronie rodziny, u boku 16-letniego jamnika Skootera i dwóch kotek.

W moim życiu osobistym jest miejsce na cztery miłości: do żony Marii, dwóch córek – Karoliny i Aleksandry oraz medycyny. Przez ponad 30 lat miłość rodzinna dawała mi siłę, szczęście i zadowolenie, stwarzając idealne warunki do samorealizacji zawodowej. Dzięki spełnieniu rodzinnemu mogłem pokonywać przeszkody oraz podążać w kierunku chirurgii i nauki, realizując swoje zawodowe cele i marzenia. Dzisiaj jestem szczęśliwym mężem mojej żony, która przez wszystkie lata mojego zawodowego spełniania się kierowała i kreowała życie rodzinne, równocześnie wykonując zawód nauczycielki. Wychowaliśmy i wyedukowaliśmy dwie córki. Aleksandra swoją edukację rozpoczęła na Wydziale Filologii Angielskiej Uniwersytetu Gdańskiego, a po jego ukończeniu kontynuowała studia w Westminster University w Londynie zostając tłumaczem. Karolina po ukończeniu studiów w Akademii Wychowania Fizycznego w Gdańsku oraz Aviation College Dubai skupiła się na realizacji swoich marzeń poznawania różnych kultur świata. Od ponad 3 lat zarządza zaszobami ludzkimi w Emirates Airlines.

Myślę, że udało mi się zrównoważyć życie rodzinne z zawodowym i to obustronne przymierze uczyniło mnie profesorem medycyny.

Dziękując Panu Profesorowi za rozmowę, życzę spełnienia wszystkich zamierzeń i satysfakcji z pracy.

□

Instytut pomocniczy dla prac naukowych

Na tysiącach bibliotecznych półek rozsianych po całym świecie kurz powoli pokrywa tomy encyklopedii, słowników i almanachów. Tak chętnie redagowane i używane jeszcze kilka lat temu pozycje książkowe, dziś odchodzą w zapomnienie, wyparte przez internetową wyszukiwarkę. Dzięki niej... wszyscy wiedzą jakie są jej możliwości i googlują w dzień i w nocy. *Jeśli nie ma czegoś w Googlach – to nie istnieje* mówi jedno ze współczesnych powiedzonek, a w świecie medycznym można ustyszczyć o zasięgnięciu opinii dr. Google.

Niemal 100 lat temu tylko fantasty tworzyli wizję nowego świata, opartego o wyrafinowaną technikę i technologię. W 1922 r. opublikowano manifest krakowskiej awangardy *Miasta, masa, maszyna*. W tym samym roku na łamach *Polskiej Gazety Lekarskiej* w numerze 27 znalazł się przedstawiony poniżej anons. Dzięki istnieniu Instytutu pomocniczego dla prac naukowych możliwe było usprawnienie pracy naukowej, pozwalające badaczowi skupić się na eksperymentach lub próbach klinicznych. Czas zaoszczędzony poprzez zlecenie *zafatwienia ze-*

TAJEMNICE Z MUZEALNYCH PÓLEK

stawień literackich (podania źródeł lub streszczenia) osobie trzeciej był prawie bezcenny. Wiedeński Instytut, jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, żądał odpowiedniej opłaty za swe usługi. Nie wiemy niestety jak wielu lekarzy skorzystało z oferowanych usług. Informacja taka powiedziałaby wiele na temat ówczesnej pracy naukowej.

Na ilustracji widać, że *Polska Gazeta Lekarska* dotrwała do naszych czasów pożytkła i nieco pomięta. Została znaleziona na podłodze jednej z sal tzw. Starej Anatomii, czyli Atheneum Gedenense Novum, tuż przed remontem budynku, wśród innych papierów, niepotrzebnych sprzętów i śmieci. Dziś jest eksponowana w naszym Muzeum.

Każdego ósmego dnia miesiąca – na pamiątkę daty utworzenia naszej Uczelni – na stronie www.gumed.edu.pl prezentowany jest wybrany eksponat ze zbiorów Muzeum Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Po roku wszystkie obiekty zostaną zaprezentowane na specjalnej wystawie z okazji Europejskiego Dnia Dziedzictwa Akademickiego, który jest obchodzony 18 listopada.

dr Marek Bukowski,
Muzeum GUMed

Polecamy Czytelnikom

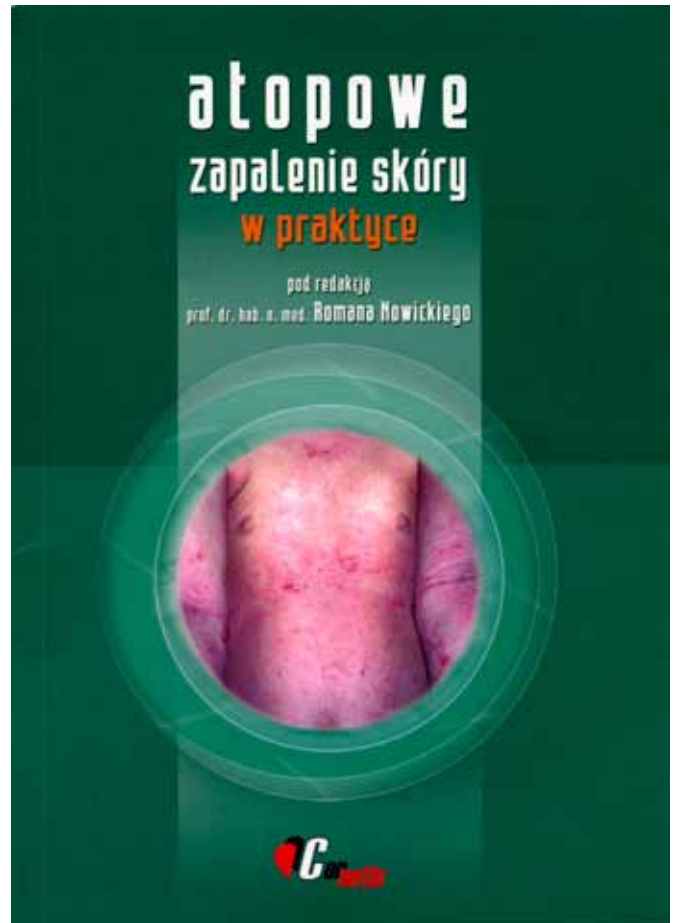
Z recenzji...

Z uznaniem należy przyjąć wydanie pracy, której treść obejmuje liczne aktualne wiadomości naukowe związane z atopowym zapaleniem skóry. Wartość i przydatność monografii podnosi niewątpliwie fakt, iż zawarte w niej złożone i niekiedy dyskusyjne problemy zostały przedstawione w sposób jasny i zrozumiały, umożliwiając ich wykorzystanie w praktyce. Pod tym względem dzieło to jest niewątpliwie wybitne i na czasie.

Atopowe zapalenie skóry jest chorobą polietiologiczną o złożonej i często dyskusyjnej patogenezie, wielobjawowym obrazie klinicznym i przewlekłym, nawrotowym przebiegu. Z tego też względu jest przedmiotem zainteresowania lekarzy różnych specjalności.

Praca zawiera 14 rozdziałów, w których w sposób nowoczesny, oparty na najnowszych wynikach badań naukowych omówiono dane z zakresu epidemiologii, patogenezy, rozpoznawania, różnicowania, diagnostyki, leczenia, prewencji, różnego rodzaju powikłań i rokowania. Stosowne i celowe jest także zwięzłe ujęte podsumowanie całości treści pracy. Układ publikacji jest właściwy i przejrzysty, a omawiane zagadnienia przyczynią się niewątpliwie do jej sukcesu.

Na podkreślenie zasługuje trafny i właściwy dobór znanych z licznych publikacji autorów poszczególnych rozdziałów, reprezentujących wysoki poziom wiedzy oraz posiadających duże doświadczenie kliniczne i laboratoryjne. Ponadto w wielu omawianych zagadnieniach wyczuwa się indywidualne i krytyczne ujęcie wynikające niewątpliwie z dużego doświadczenia i wiedzy autorów. Opracowana przez zespół cieszących się dużym autorytetem naukowym autorów pod redakcją prof. dr. hab. Romana Nowickiego monografia *Atopowe zapalenie*

Atopowe zapalenie skóry w praktyce, Roman Nowicki (red.). Wrocław: Cornetis sp. z o.o., 2013, 146 s. ISBN 978-83-61415-28-2

Sukces studentki farmacji

Katarzyna Szymkowska, studentka VI roku Wydziału Farmaceutycznego ze Studentckiego Koła Naukowego przy Katedrze i Zakładzie Chemii Fizycznej zajęła II miejsce w sesji prezentacji ustnych sekcji *Basic science* 9th International 51st Polish Conference of Student's Scientific Societies and Junior Doctors *Juvenes Pro Medicina*, która odbyła się w dniach 25-27 kwietnia br. w Łodzi. Została nagrodzona za pracę pt. *Permeation studies of volatile, low molecular polysiloxanes through human skin*. Opiekunem merytorycznym nagrodzonej prezentacji jest dr hab. Krystyna Pięfkowska. Praca powstała przy współpracy dr. hab. Krzysztofa Cala, prof. nadzw. oraz doktorantki mgr Justyny Stefanowskiej z Katedry i Zakładu Farmacji Stosowanej Wydziału Farmaceutycznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

□

skóry w praktyce wypełni niewątpliwie dotkliwy brak tego rodzaju pozycji piśmienniczej w naszym kraju.

Wysokie wartości metodyczne i merytoryczne monografii, przydatne w codziennej praktyce lekarskiej, zainteresuje przedstawicieli różnych specjalności, a zwłaszcza lekarzy rodzinnych, którzy na co dzień stykają się z chorymi cierpiącymi z powodu atopowego zapalenia skóry. Opracowanie to należy także zalecić osobom specjalizującym się nie tylko w dermatologii, alergologii, pediatrii oraz internie, lecz także w zakresie wielu innych kierunków mogących mieć związek z diagnostyką, leczeniem i profilaktyką atopowego zapalenia skóry.

prof. Henryk Szarmach

Klinika Neurologii Rozwojowej GUMed oraz Zespół Neurologii Dziecięcej Komitetu Nauk Neurologicznych PAN

zapraszają na krajową konferencję

Postępy w diagnostyce i leczeniu chorób naczyniowych mózgu u dzieci i młodzieży

pod patronatem rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego prof. Janusza Morysia. Konferencja odbędzie się 8. czerwca 2013 r. w godzinach 11-15 w Sopocie w Mera SPA Hotel, ul. Bitwy pod Płowcami 59.

Program stypendialny Strażnika Dwóch Świątych Meczetów

King Abdullah Scholarship Program (KASP) został zainicjowany w 2005 roku, a w bieżącym roku został przedłużony do roku 2020. Program został opracowany i wdrożony jako jeden z wielu planów mających poprawić jakość saudyjskiego szkolnictwa wyższego. Rozpoczynając program Król Abdullah stwierdził, że jest on stworzony dla młodych ludzi, aby poznali świat i dla świata, aby ich poznał.

Do chwili obecnej zagraniczny program stypendialny Strażnika Dwóch Świątych Meczetów króla Abdullaha objął już 148 229 studentów, którzy podjęli szkolenie w 46 krajach świata. Ponad 20% beneficjentów programu stanowią kobiety. Absolwentami programu stypendialnego w latach 2007-2013 zostało już ponad 47 000 studentów. Obecnie najwięcej, bo 30% beneficjentów uczy się w Stanach Zjednoczonych, 15% w Wielkiej Brytanii, 11% w Kanadzie, 8% w Australii. Pozostali studiują m.in. w Irlandii, Francji, Włoszech, Niemczech, Holandii, Polsce, Nowej Zelandii, Austrii, Czechach, Singapurze, Japonii, Chinach, Malezji, Indiach i Republice Południowej Afryki.

Kolejnym krokiem, który ma poprawić poziom saudyjskiej edukacji, a w szczególności szkolnictwa wyższego jest tworzenie nowych uniwersytetów w Królestwie Arabii Saudyjskiej (KSA). W ciągu ostatnich pięciu lat ich liczba zwiększyła się czterokrotnie i wynosi obecnie 33.

Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego KSA zdaje sobie sprawę, że edukacja XXI wieku zarówno w aspekcie uczenia się, jak i nauczania zmierza w kierunku szerokiej wymiany informacji pomiędzy ośrodkami z różnych krajów. W tym celu Ministerstwo już od czterech lat organizuje coroczną wystawę poświęconą sprawom szkolnictwa wyższego.

Podczas tegorocznej ceremonii otwarcia IV Międzynarodowej Wystawy i Konferencji dotyczącej spraw Szkolnictwa Wyższego 2013 (IECHE 2013), która odbyła się w stolicy Królestwa Arabii Saudyjskiej Rijadzie, Minister Szkolnictwa Wyższego Khalid bin Mohammeda Al-Anqari powiedział, że Królestwo Arabii Saudyjskiej przeżywa obecnie renesans edukacji, na co przeznaczona jest ogromna suma. W tym roku jest on największy w historii i wynosi 820 000 000 000 SR (44 miliardy dolarów), co stanowi 10% budżetu państwa i jest przeznaczony na rozwój lokalnych uniwersytetów i stypendia zagraniczne.

Wystawa i konferencja przedstawia rzeczywisty obraz renesansu w Królestwie i poprawia współpracę między saudyjskimi uniwersytetami i ich odpowiednikami na świecie.

W wystawie, która odbyła się w dniach 16-19 kwietnia br. w Centrum Targowym w Rijadzie, udział wzięło ponad 430 uniwersytetów i instytucji edukacyjnych z 37 krajów oraz 51 uniwersytetów i instytucji edukacyjnych z KSA. Odwiedziło ją ponad 300 tys. uczniów i rodziców z Królestwa i krajów sąsied-

nich. Ponadto program wystawy obejmował 75 warsztatów i 22 wykłady światowych ekspertów. Polskę reprezentowały na własnych stoiskach dwie polskie uczelnie: Gdański Uniwersytet Medyczny i Uniwersytet Warszawski. Targi były czynne codziennie w godz. 9-21 i przyciągały tłumy młodych ludzi z różnych krajów Ligi Arabskiej zainteresowanych studiowaniem medycyny, farmacji, stomatologii, pielęgniarstwa, studiami doktoranckimi a także reprezentantów uniwersytetów saudyjskich zainteresowanych nawiązaniem współpracy naukowej.

W Polsce obecnie studiuje i uczestniczy w kursach przygotowawczych około 800 Saudyjczyków – stypendystów Króla, z czego blisko 170 w naszej Uczelni: 60 na rocznym kursie języ-

ka angielskiego, 38 na kursie przedmedycznym i około 70 studiuje medycynę na latach I-IV. Jesteśmy jedną z 3 uczelni medycznych będących na liście uczelni uznawanych przez Ministerstwo KSA (obok Warszawy i Poznania).

Opracowano na podstawie: *Saudi Arabia puts premium on education* (Rudolfo Estimo Jr., Arab News, Tuesday, April 16, 2013).

mgr Ewa Kiszka,
kierownik Działu Współpracy z Zagranicą, Promocji i
Projektów Rozwojowych
dr Sławomir Wójcik,
opiekun I r. ED

Słów kilka o różnicach międzykulturowych

Królestwo Arabii Saudyjskiej jest jednym z 22 państw należących do Ligi Arabskiej, w którym najbardziej restrykcyjnie przestrzegany jest *szariat*, czyli sunnicka (ortodoksyjna) odmiana islamu. Król Arabii Saudyjskiej jest opiekunem dwóch najważniejszych dla tej religii meczetów – w Mekce i Medynie, do których nie mają wstępu „niewierni”, czyli wyznawcy innych religii, szczególnie kobiety (nie mogą poruszać się nawet po drogach prowadzących do tych świętych miejsc). Meczet tym różni się od naszego kościoła, że nie jest miejscem poświęconym. Jest miejscem, w którym wierni spotykają się na wspólnej modlitwie, a poza tym miejscem spotkań i nauki. Do KSA nie mogą wjeżdżać samotne kobiety, jak również nie mogą poruszać się samotnie lub w towarzystwie obcego mężczyzny. Saudyjskie kobiety nie mogą prowadzić samochodu. Do KSA nie wolno wwozić zachodnich gazet, alkoholu i pod karą śmierci narkotyków. Kobiety na lotnisku lub jeszcze przed opuszczeniem samolotu muszą ubrać się w *abayę* i *hidżab*, żeby osłonić intymne części swojego ciała przed wzrokiem obcych mężczyzn. Do części tych zalicza się części ciała od szyi do kolan oraz włosy, a w przypadku mężczyzn część ciała od pasa do kolan. Przestrzegania tych zasad pilnuje dodatkowo tzw. policja religijna, zwana *mutaba*. Podobnie jak w USA od każdej wjeżdżającej osoby pobiera się odciski palców i robi zdjęcie twarzy. W hotelu w jednym pokoju nie mogą być zameldowane osoby płci przeciwnej niebędące w związku małżeńskim. Turystyka prawie tam nie istnieje i nie bardzo jest co zwiedzać, nawet w pięciomilionowym Rijadzie. Saudyjczycy lubują się w wielkich centrach handlowych, w których często są wydzielone części tylko dla kobiet. W restauracjach i sklepach również są wydzielone osobne kolejki i strefy dla mężczyzn i kobiet oraz tzw. strefy rodzinne. Kobieta w Arabii Saudyjskiej jest darzona wielkim szacunkiem (szczególnie matka) i obowiązkiem mężczyzny jest zapewnienie jej wszystkiego co jest potrzebne do życia. Saudyjczycy uwielbiają wielkie i piękne samochody oraz konie, a sztuka arabska zabrania lub przynajmniej ogranicza przedstawianie postaci ludzkich i zwierzęcych, np. w malarstwie. Młodzi ludzie bardzo szanują i są posłuszni swoim ojcom i osobom starszym, ale najważniejsza jest dla nich matka, o czym świadczy powiedzenie, że *niebo jest pod stopami matek*.

Konkurs o nagrodę Czerwonej Róży

Poznaliśmy reprezentantów Uczelni

Prof. Marcin Gruchała, prorektor ds. studenckich uroczyście podsumował 8 maja br. uczelniany etap konkursu o nagrodę Czerwonej Róży. Wręczył listy gratulacyjne nominowanym i zwycięzcom w kategoriach: najlepszy student i najlepsze koło naukowe. – Statuetka będąca symbolem piękna, doskonałości i bogatych tradycji pomorskiego środowiska akademickiego od ponad 50 lat trafia do rąk wybitnych i najbardziej wyróżniających się studentów – powiedział prorektor Gruchała. – Reprezentowanie Uczelni w konkursie to wielkie wyróżnienie i zaszczyt, który jest podsumowaniem długoletniej pracy.

W kategorii najlepszy student reprezentować Uczelnię będzie **Alicja Góralczyk**, studentka V roku kierunku lekarskiego. Natomiast nominowani byli:

- Natasza Gilis-Siek, studentka VI r. kierunku lekarskiego
- Monika Luboch, studentka VI r. kierunku lekarskiego
- Klaudia Grabowską, studentka III r. kierunku lekarskiego
- Krzesimir Ciura, student V r. kierunku farmacja
- Magdalena Zienkiewicz, studentka IV r. kierunku farmacja.

W kategorii najlepsze koło naukowe wygrało **Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Klinice Chirurgii Onkologicznej**. Zwycięzcy pokonali kolegów z kół naukowych:

- Studenckiego Koła Naukowego przy Zakładzie Prewencji i Dydaktyki
- Studenckiego Koła Naukowego przy I Katedrze i Klinice Kardiologii
- Studenckiego Koła Naukowego przy Katedrze i Klinice Chirurgii Klatki Piersiowej
- Dermatologicznego Studenckiego Koła Naukowego.

Finał Konkursu o Nagrodę Czerwonej Róży odbył się 19 maja br., lecz nie przyniósł sukcesu naszym reprezentantom.

Sukces studentek w konkursie *Superhelisa 2013*

Agata Kaflik, Paula Ogrodnik i Katarzyna Bukato, studentki II roku Wydziału Lekarskiego zajęły III miejsce w klasyfikacji drużynowej w Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Biochemicznej *Superhelisa 2013*. Minimalnie przegrały ze studentami z Poznania. Agata Kaflik i Paula Ogrodnik zakwalifikowały się do ścisłego finału, w którym studenci ustnie odpowiadali na te same pytania oceniane przez komisję konkursową składającą się z przedstawicieli wszystkich uczelni medycznych biorących udział w rywalizacji.

Konkurs odbył się w dniach 10-11 maja br. w Szczecinie. Najlepsi studenci z dziesięciu uczelni medycznych w dwóch etapach pisemnych (dwugodzinny test i godzinna pisemna analiza zagadnień biochemicznych) walczyli o miejsca w ścisłym finale i w klasyfikacji drużynowej.

Od lewej: Paula Ogrodnik, Agata Kaflik

Mistrzowie z GUMed

Gdański Uniwersytet Medyczny był organizatorem IV edycji Mistrzostw Polski Uczelni Medycznych w Siatkówce Plażowej, które odbyły się w dniach 11-12 maja br. na plaży w Gdańsku-Brzeźnie. Wzięło w nich udział jedenaście uczelni medycznych z całej Polski. W mistrzostwach prowadzona była klasyfikacja indywidualna (pary) i drużynowa, zarówno w kategorii kobiet, jak i mężczyzn.

Bardzo dobrze spisały się zawodniczki GUMed, które w klasyfikacji par zdobyły srebrny medal, a drużynowo medal brązowy. Srebro dla naszej Uczelni wywalczyła para – Dorota Kaniuka (V rok, farmacja) i Marta Dornowska (IV rok, lekarski). Brązowy medal drużynowo zdobyły Natalia Grycko (III rok, farmacja), Natalia Kotyza (I rok, ratownictwo medyczne) oraz Dorota Kaniuka i Marta Dornowska.

Rewelacyjnie spisali się także zawodnicy Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, którzy po raz pierwszy w historii mistrzostw wywalczyli drużynowo złoty medal. Skład zwycięskiego zespołu: Peter Kanyon (VI rok, lekarski ED), Rafał Kowalczyk (II rok, lekarski), Bartosz Kuta (V rok, lekarsko-dentystyczny) i Marcin Czajkowski (III rok, fizjoterapia). Trenerem obu zespołów jest mgr Andrzej Bocian.

□

Deszcz medali dla studentów GUMed

Ostatni weekend kwietnia br. przyniósł Gdańskiemu Uniwersytetowi Medycznemu deszcz medali, które zdobyli zawodnicy sekcji aerobiku sportowego na Akademickich Mistrzostwach Polski w Katowicach. W zawodach wzięło udział 150 zawodników z 25 uczelni wyższych z całego kraju. Zespół Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego trenowany przez mgr Anetę Korewo uplasował się na trzeciej pozycji drużynowo i znów udowodnił, że medycy mogą walczyć i wygrywać ze wszystkimi.

Agnieszka Wojewódka (VI r., lekarski) wygrała ze swoimi rywalkami i po raz czwarty obroniła tytuł mistrzyni Polski. Marta Stachowicz (V r., farmacja), obecna mistrzyni Pomorza we wspaniałym stylu zdobyła brązowy medal i także obroniła tytuł. Para w składzie Agnieszka Wojewódka i Szymon Szkoda (III r., lekarski) zdobyli srebro, a trójka w składzie: Marta Czyszek (V r., lekarski), Marta Stachowicz, Paulina Sobocińska (I r., fizjoterapia) pokazała wysoką klasę, zdobywając brązowy medal. Trójka w składzie: Katarzyna Haber (IV r., farmacja), Joanna Janik (IV r., lekarski), Agata Tworkowska (III r., ratownictwo medyczne), obecne wicemistrzynie Pomorza, znalazły się w ścisłym finale i ostatecznie zajęły 8 miejsce. Nasi pozostali reprezentanci debiutowali na zawodach: Magdalena Paszko (II r., fizjoterapia), Magdalena Tobolska (I r., fizjoterapia), Mateusz Marcinkowski (I r., fizjoterapia). Na ich indywidualne medale czekamy w przyszłym roku.

□

Prof. J. Emerich nadal bezkonkurencyjny

W Dębicy 18 kwietnia br. odbyły się IX Mistrzostwa Polski Lekarzy w Pływaniu. Na starcie stanęło 70 lekarzy z całej Polski. Województwo pomorskie reprezentowała najmniejsza, bo tylko czteroosobowa grupa lekarzy.

Startujący prof. Janusz Emerich zdobył sześć złotych medali na dystansach 50, 100, 200 i 400 m stylem dowolnym. Zwyciężył również na dystansie 50 m stylem grzbietowym i na dystansie 50 m delfinem. Trzydniowe zmagania pływackie odbyły się na przepięknym 50-metrowym basenie przy wzorowej organizacji, jak też bardzo sportowej atmosferze.

□

Ustawa o języku polskim

Pytanie o sens dekretowania obowiązku używania języka ojczystego w dobie globalizacji

Mało znana jest Polakom ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Tekst jedn. Dz. U. z 2011 Nr 43, poz. 224), zwana dalej „Ustawą”. Z autopsji wiadomo, że w zasadzie nie jest ona przestrzegana. Nawet sam ustawodawca, stanowiąc źródła prawa z obcymi nazwami w tytułach (np. ustawa o time-sharingu) narusza cele, które towarzyszyły jej uchwaleniu. My, Polacy, coraz częściej chodzimy na „lunche”, organizujemy party, robimy mityngi czy bierzemy udział w soldach. Czy jest w tym coś złego? No właśnie! O to jest pytanie!

Warto zatem przypomnieć, że u podstaw obowiązywania Ustawy leży uznanie języka polskiego za podstawowy element narodowej tożsamości i dobro narodowej kultury, a także swiste narzędzie ochrony tożsamości narodowej w procesie globalizacji. Niestety język ten coraz częściej podlega tzw. brukselizacji (mówimy językiem unijnych urzędników i dokumentów). Sporo w nim zapożyczeń z języka angielskiego i amerykańskiego, stanowiących w jakiś sposób odpowiedź na niezdolność wytworzenia, a następnie spofecznej akceptacji własnych rodzimych pojęć dla zjawisk i instytucji, które wcześniej rozwinęły się w anglojęzycznym obszarze językowym, najczęściej wobec szybszego postępu myśli technologicznej, technicznej czy w innej określonej kategorii nauk. W tym stanie rzeczy powstaje pytanie o sens dekretowania obowiązku używania języka polskiego, a następnie sankcjonowania ewentualnych naruszeń.

Ochrona języka polskiego polega w szczególności na:

- dbaniu o poprawne używanie języka i doskonaleniu sprawności językowej jego użytkowników oraz na stwarzaniu warunków do właściwego rozwoju języka jako narzędzia międzyludzkiej komunikacji;
- przeciwdziałaniu jego wulgaryzacji;
- szerzeniu wiedzy o nim i jego roli w kulturze;
- upowszechnianiu szacunku dla regionalizmów i gwar, a także przeciwdziałaniu ich zanikowi;
- promocji języka polskiego w świecie;
- wspieraniu nauczania języka polskiego w kraju i za granicą.

Do ochrony języka polskiego są zobowiązane wszystkie organy władzy publicznej oraz instytucje i organizacje uczestniczące w życiu publicznym. Już powierzchowna próba ustalenia jaka jest skuteczność owej ochrony w obszarach wyżej wskazanych prowadzi do wniosku, że raczej, jeżeli nie bardzo, to przynajmniej ograniczona.

W świetle Ustawy język polski jest językiem urzędowym:

- konstytucyjnych organów państwa;
- organów jednostek samorządu terytorialnego i podległych im instytucji w zakresie, w jakim wykonują zadania publiczne;
- terenowych organów administracji publicznej;
- instytucji powołanych do realizacji określonych zadań publicznych;
- organów, instytucji i urzędów podległych terenowym organom administracji publicznej, powołanych w celu realizacji zadań tych organów, a także organów państwowych osób prawnych w zakresie, w jakim wykonują zadania publiczne;
- organów samorządu innego niż samorząd terytorialny oraz organów organizacji spofecznych, zawodowych, spółdzielczych i innych podmiotów wykonujących zadania publiczne.

Podmioty wykonujące zadania publiczne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dokonują wszelkich czynności urzędowych oraz składają oświadczenia woli w języku polskim, chyba

We wstępie do ustawy o języku polskim czytamy:

Parlament Rzeczypospolitej Polskiej:

- zważywszy, że język polski stanowi podstawowy element narodowej tożsamości i jest dobrem narodowej kultury,
- zważywszy na doświadczenie historii, kiedy walka zaborców i okupantów z językiem polskim była narzędziem wynaradawiania,
- uznając konieczność ochrony tożsamości narodowej w procesie globalizacji,
- uznając, że polska kultura stanowi wkład w budowę wspólnej, różnorodnej kulturowo Europy, a zachowanie tej kultury i jej rozwój jest możliwy tylko poprzez ochronę języka polskiego,
- uznając tę ochronę za obowiązek wszystkich organów i instytucji publicznych Rzeczypospolitej Polskiej i powinność jej obywateli uchwała niniejszą ustawę.

że przepisy szczególne stanowią inaczej. Umowy międzynarodowe zawierane przez Rzeczpospolitą Polską powinny mieć polską wersję językową, stanowiącą podstawę wykładni.

Na terytorium kraju w obrocie z udziałem konsumentów (tj. osób fizycznych, które dokonują czynności prawnych, które nie pozostają w bezpośrednim związku z prowadzoną przez nie działalnością zawodową lub gospodarczą) oraz przy wykonywaniu przepisów z zakresu prawa pracy używa się języka polskiego, jeżeli:

- konsument lub osoba świadcząca pracę ma miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w chwili zawarcia umowy
- umowa ma być wykonana lub wykonywana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w obrocie bez udziału konsumentów używa się języka polskiego, jeżeli obrót ten jest wykonywany przez podmioty wykonujące zadania publiczne. Obowiązek używania języka polskiego dotyczy w szczególności nazewnictwa towarów i usług, ofert, warunków gwarancji, faktur, rachunków i pokwitowań, jak również ostrzeżeń i informacji dla konsumentów wymaganych na podstawie innych przepisów, instrukcji obsługi oraz informacji o właściwościach towarów i usług. Obowiązek używania języka polskiego w informacjach o właściwościach towarów i usług dotyczy też reklam. Obcojęzyczne opisy towarów i usług oraz obcojęzyczne oferty, ostrzeżenia i informacje dla konsumentów wymagane na podstawie innych przepisów muszą być jednocześnie sporządzone w polskiej wersji językowej, z zastrzeżeniem, że nie wymagają opisu w języku polskim ostrzeżenia i informacje dla konsumentów wymagane na podstawie innych przepisów, instrukcje obsługi oraz informacje o właściwościach towarów, jeżeli są wyrażone w powszechnie zrozumiałej formie graficznej. Jeżeli formie graficznej towarzyszy opis, to powinien być on sporządzony w języku polskim.

Kontrolę używania języka polskiego w określonym prawem zakresie sprawuje, odpowiednio do zakresu swoich zadań, prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Inspekcja Handlowa oraz powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów, jak również Państwowa Inspekcja Pracy.

Ustawodawca wyłącza z obowiązku używania języka polskiego:

- nazwy własne;
- obcojęzyczne dzienniki, czasopisma, książki oraz programy komputerowe, z wyjątkiem ich opisów i instrukcji;
- działalność dydaktyczną i naukową szkół wyższych, szkół i klas z obcym językiem wykładowym lub dwujęzycznych, nauczycielskich kolegiów języków obcych, a także nauczania innych przedmiotów oraz studiów doktoranckich i działalności naukowej w jednostkach naukowych, jeżeli jest to zgodne z przepisami szczególnymi;
- twórczość naukową i artystyczną;
- zwyczajowo stosowaną terminologię naukową i techniczną;
- znaki towarowe, nazwy handlowe oraz oznaczenia pochodzenia towarów i usług;
- normy wprowadzane w języku oryginału zgodnie z przepisami o normalizacji.

Institucją opiniodawczo-doradczą w sprawach używania języka polskiego jest Rada Języka Polskiego, zwana dalej „Radą”. Nie rzadziej niż co dwa lata Rada przedstawia Sejmowi i Senatowi sprawozdanie o stanie ochrony języka polskiego. Z przedostających się do prasy wypowiedzi członów Rady odnosi się wrażenie, iż nie są oni zadowoleni z poziomu ochrony

języka polskiego. Raczej czują się bezbronni wobec braku oręża w kwestiach dotyczących naruszeń.

W świetle art. 15 Ustawy ten, kto na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – wbrew przepisom dotyczącym obrotu z udziałem konsumentów – stosuje wyłącznie obcojęzyczne nazewnictwo towarów lub usług albo sporządza wyłącznie w języku obcym oferty, ostrzeżenia i informacje dla konsumentów wymagane na podstawie innych przepisów, instrukcje obsługi, informacje o właściwościach towarów lub usług, warunki gwarancji, faktury, rachunki lub pokwitowania podlega karze grzywny. Tej samej karze podlega ten, kto na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – wbrew przepisom Ustawy – w obrocie lub przy wykonywaniu przepisów z zakresu prawa pracy sporządza umowę lub inny dokument wyłącznie w języku obcym. Ustawodawca stanowi zatem, że pewne naruszenia Ustawy stanowiąc będą wykroczenia.

dr Lubomira Wengler, mgr Piotr Pietrzak,
mgr Ewa Adamska-Pietrzak,
Zakład Prawa Medycznego,
dr Piotr Popowski,

Zakład Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego

XIX Letnia Szkoła Biotechnologii

XIX Letnia Szkoła Biotechnologii organizowana przez Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Fundację Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego we współpracy z Federation of the Societies of Biochemistry and Molecular Biology (FEBS), Fundacją na Rzecz Nauki Polskiej (FNP) i Polskim Towarzystwem Biochemicznym (PTBioch) odbędzie się w dniach 13-16 lipca br.

Pierwsze dwa dni programu wypełnią warsztaty FEBS: *Teaching molecular evolution*. W trakcie kolejnych dwóch dni, organizowanych pod patronatem FNP, odbędą się warsztaty dotyczące kształcenia umiejętności miękkich, które poprowadzą trenerzy realizujący szkolenia w ramach projektu *FNP-SKILLS*.

Prelegentami będą m.in.: prof. Angel Herráez (Alcalá University, Hiszpania), prof. Dan Tawfik (Weizmann Institute of Science, Rehovot, Izrael), prof. Juli Peretó

(Valencia University, Hiszpania), prof. Ryszard Korona (Uniwersytet Jagielloński), dr Grzegorz Kudła (MRC Human Genetics Unit, University of Edinburgh, Szkocja), prof. Wiesław Babik (Uniwersytet Jagielloński), prof. Jarosław Marszałek (Uniwersytet Gdański), którzy wnieśli znaczący wkład w rozwój badań ewolucyjnych i nauczanie ewolucji.

Do udziału zapraszamy studentów, doktorantów i naukowców zainteresowanych niniejszą tematyką. Konferencja odbędzie się w budynku Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed znajdującym się przy ul. Kładki 24 w Gdańsku Śródmieściu.

Zgłoszenia będą przyjmowane do 10 czerwca br. pod adresem: www.bss.ug.edu.pl/pliki/Participants_Form_2013-1.docx.

Więcej informacji: www.bss.ug.edu.pl

Elżbieta Serzysko,
specjalista ds. projektów badawczych MWB

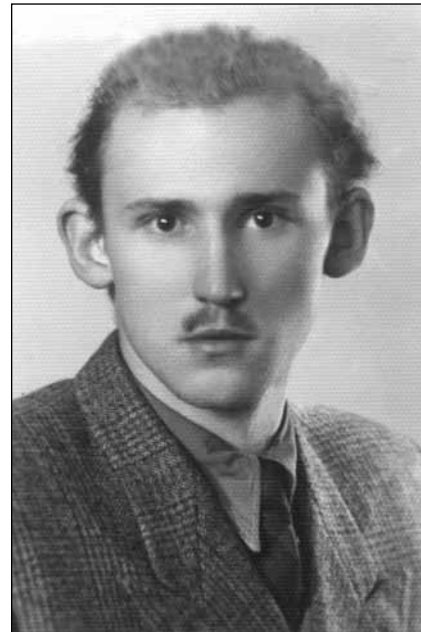
Wyróżniony poster

Mgr inż. Arlette Yumba Mpanga, doktorantka Zakładu Biofarmacji i Farmakokinetiki Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki Wydziału Farmaceutycznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, zajęła II miejsce podczas VI Konferencji Chromatograficznej *Zastosowanie technik chromatograficznych w analizie środowiskowej i klinicznej* w kategorii najlepszy poster. Wyróżniono ją za prezentację pt. *Metabolomiczna analiza próbek moczu w nowotworach układu moczowo-płciowego z wykorzystaniem chromatografii cieczowej i spektrometrii mas*, autorzy: Yumba Mpanga A., Struck-Lewicka W., Buszewska-Forajta M., Markuszewski M., Kaliszan R., Markuszewski M.J.

Alina Boguszewicz

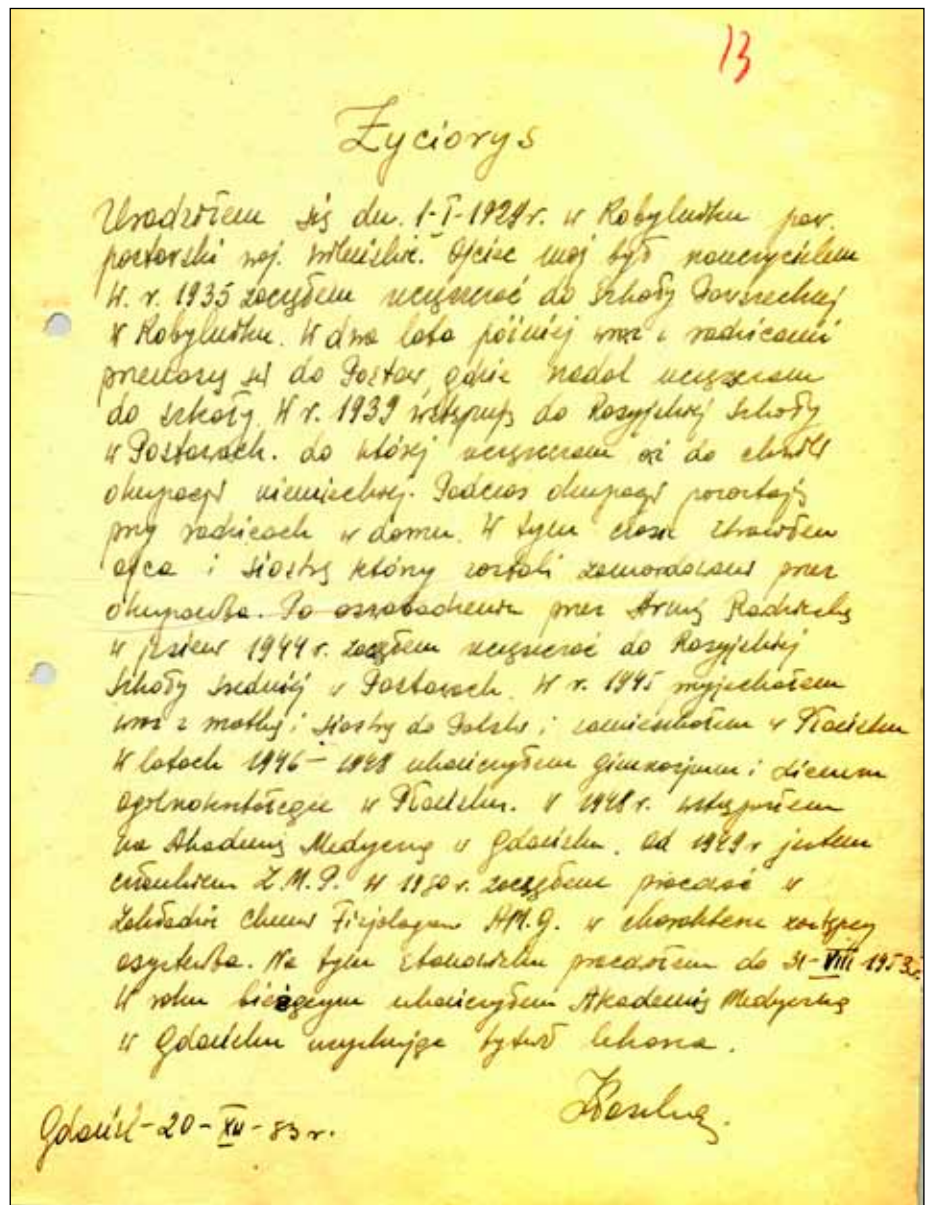
Wspomnienie o Profesorze Zygmuncie Paszko

Zygmunt Paszko urodził się w 1929 roku w Kobylniku w powiecie postawskim. Jego ojciec Stanisław był nauczycielem i dyrektorem miejscowej szkoły powszechnej. W rodzinie Paszków było troje dzieci: najstarsza córka Zuzanna, Zygmunt i najmłodsza Jadwiga. W 1937 roku ojciec został przeniesiony służbowo do Postaw. Zamieszkiwali przy ulicy Parkowej, niezbyt daleko od miejsca mojego zamieszkania w dzieciństwie.

Najstarsza siostra Zygmunta Zuzanna uczyła się w gimnazjum, w tej samej klasie, do której uczęszczała moja stryjeczna siostra Halinka Kmitówna – stąd zapewne zaczęły się bliższe kontakty z tą rodziną. Zuzia, która była zaangażowana podczas wojny w działalność konspiracyjną, została wywieziona na roboty do Niemiec, a po wojnie znalazła się na emigracji w Wielkiej Brytanii. Wyszła za mąż za polskiego lotnika Bolesława Sierostawskiego, więźnia Sowieców i stalagu, żołnierza armii Andersa, i tam w późniejszych latach zmarła. Jadwiga ukończyła studia stomatologiczne w Akademii Medycznej w Gdańsku, pracuje i mieszka pod Warszawą. W 1941 roku ojciec Zygmunta został wywieziony przez Sowieców. Tam trafił do armii Andersa z którą przebył cały szlak bojowy uczestnicząc w bitwie pod Monte Cassino. Po demobilizacji w roku 1947 zdecydował się pozostać na emigracji w Anglii. Zmarł w 1952 r. i jest pochowany w Bradford.

W 1945 roku matka wraz z dwojgiem dzieci repatriowała się z ziem zabranych do Polski i rodzina zamieszkała w Płońsku. Tam Zygmunt ukończył Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące i zdał maturę. Na wybór Gdańska jako miejsca przyszłych studiów lekarskich zapewne znaczący wpływ miał kontakt z moją rodziną, gdyż mój ojciec jako lekarz gotów był służyć mu różnorodną pomocą. Zygmunt w latach 1948-1953 studiował medycynę na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Gdańsku. Ten okres jego studiów w Gdańsku pozwolił na nawiązanie zażytych kontaktów z moją rodziną i ze mną w szczególności. Zygmunt był bardzo częstym gościem w naszym domu korzystając z pewnego rodzaju opieki ze strony moich rodziców. Był muzykalny, miał dobry głos i lubił śpiewać. Moja Mama często akompaniowała mu na pianinie, a grane i śpiewane były głównie stare cygańskie romanse z repertuaru Wertyńskiego.

Mama grała te romanse korzystając z nut zapisanych jeszcze ręcznie w latach jej wczesnej młodości w Archangielsku.

Zygmunt wywarł wielki wpływ na moje życiowe losy. Podczas studiów od roku 1950 był zatrudniony jako zastępca asystenta w Zakładzie Chemii Fizjologicznej AMG, kierowanym przez prof. Włodzimierza Mozołowskiego. Będąc częstym gościem w naszym domu, z pewnością wpłynął na to, że pomyślnie zdałem egzamin z chemii i podjąłem studia na Wydziale Lekarskim AMG, a potem poświęciłem się także biochemii, podejmując pracę w Zakładzie kierowanym przez prof. Włodzimierza Mozołowskiego.

W książce poświęconej pamięci prof. Mozołowskiego tak o nim pisałem: *Zbliżałem się już do matury i z zacięciem chłonałem wszystkie opowieści Zygmunta o studiach medycznych, o zawołaniach chemii fizjologicznej i wspinających wykładach Profesora. Byłem pod wrażeniem entuzjazmu Zygmunta i opowiadań o niezwykłej, koleżeńskiej ale i pełnej uwielbienia dla starszych kolegów, atmosferze w Zakładzie (Włodzimierz Mozołowski 1895-1975, w 100-lecie urodzin. Gdańsk, 1995, s. 257).* Po uzyskaniu w 1953 r. dyplomu Zygmunt opuścił Gdańsk i początkowo pracował jako asystent w Zakładzie Patologii Ogólnej i Doświadczalnej Śląskiej Akademii Medycznej w Zabrze, gdzie się doktoryzował, a potem od lutego 1956 roku pracował w Instytucie Onkologii w Warszawie gdzie został profesorem i kierował dużą grupą badawczą zajmującą się genetyką molekularną nowotworów, a w szczególności raka piersi, endokrynologią i onkologią doświadczalną. Był promotorem 8 doktorantów i opiekunem naukowym wielu innych pracowników. W archiwum Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego zachowała się opinia sporządzona w 1953 r. przez prof. Włodzimierza Mozołowskiego. Nie pomylił się Profesor co do jego wyjątkowej pasji badawczej. To ta pasja i pracowitość w decydującej mierze zadecydowały o dalszej jego błyskotliwej karierze i sukcesach naukowych.

Współpracownica Zygmunta dr Elżbieta Skasko w opublikowanym w czasopiśmie *NOWOTWORY Journal of Oncology*, 2006, tom 56, nr 5, str. 613-614 wspomnieniu tak podsumowała osiągnięcia naukowe prof. Zygmunta Paszko (cytuje):

- Uzyskanie i wprowadzenie do leczenia w Polsce ludzkiego hormonu wzrostu (HGH), czystych hormonów gonadotropin, takich jak: FSH, LH, HMG i HCG (preparaty lecznicze Biogonadyl i Menogonadyl oraz wytworzenie Krajowego Wzorca Gonadotropiny Przysadkowej HMG-PL1).
- Opracowanie i wprowadzenie do diagnostyki raka piersi metod oceny jego hormonowrażliwości. W 1972 roku prof. Paszko wprowadził do rutynowej diagnostyki oznaczenia stężeń receptorów hormonów sterydowych u kobiet chorych na raka piersi, które to badania do dzisiaj stanowią podstawę terapii hormonalnej chorych.

rych na raka rdzeniastego tarczycy spełniają do dzisiaj ważną rolę w diagnostyce i terapii zarówno chorych na rdzeniastego raka tarczycy, jak i zdrowych nosicieli mutacji w tym genie.

Pozostawaliśmy ze sobą przez wiele lat w ciągłych kontaktach spotykając się na różnych zjazdach i sympozjach naukowych. Te nieregularne spotkania były też zawsze miłą okazją do wspomniania dawniejszych postawskich czasów, naszych rodziców i wspólnych znajomych. Zygmunt w latach 90. spędził kilka lat na kontrakcie w Kuwejcie. Jego syn Andrzej urodzony w 1956 r. został także lekarzem i pracuje w Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie. Zygmunt zmarł przedwcześnie 22 czerwca 2006 roku, wkrótce po przejściu na emeryturę.

prof. Wiesław Makarewicz,
em. profesor biochemii

Stanisław Paszko (1895-1952) – dyrektor szkoły, więzień sowieckich kaźni, żołnierz armii gen. Żeligowskiego i armii gen. Andersa

Post scriptum

Do niedawna byłem przekonany, że ojciec Zygmunta po aresztowaniu w 1941 r. zmarł wywieziony do Rosji. Utwierdził mnie w tym życiorys Zygmunta, reprodukowany obok, który znajduje się w jego aktach osobowych znajdujących się w Archiwum GUMed. W toku prac nad tym tekstem dotarłem do wspomnienia autorstwa Grażyny Zabłockiej w *PODKOWIAŃSKIM MAGAZYNIE KULTURALNYM* nr 37*, która opisuje piękną postać Stanisława Paszko, ojca Zygmunta, i po części dzieje całej jego rodziny. Ewidentnie Zygmunt w latach 50., jak i później zresztą, starannie ukrywał przeszłość ojca oraz fakt, że po wojnie siostra Zuzanna i ojciec pozostali na emigracji w Anglii. Dla tego pokolenia, które pamięta czasy stalinowskie nie jest to dziwne, ale być może wymaga pewnego komentarza jeżeli chodzi o młodszych czytelników.

* <http://www.podkowiaskimagazyn.pl/nr37/sloownik37.htm>

Półfinały Akademickich Mistrzostw Polski w Piłce Ręcznej z udziałem GUMed

Przez dwa kolejne lata Gdańsk był miejscem rozgrywek półfinałowych Akademickich Mistrzostw w Piłce Ręcznej. W zawodach, które odbyły się 17-19 maja br. w Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu uczestniczyło dwanaście drużyn z województw pomorskiego, zachodnio-pomorskiego, wielkopolskiego i kujawsko-pomorskiego. Zwycięską drużyną została Sekcja Piłki Ręcznej AWFIS Gdańsk. Gdański Uniwersytet Medyczny reprezentowała jedenastoosobowa drużyna prowadzona przez Michała Orzecha.

Sekcja Piłki Ręcznej GUMed została reaktywowana zaledwie trzy lata temu, dlatego zakwalifikowanie się, po bardzo zaciętych meczach, do ośmiu najlepszych drużyn turnieju jest sukcesem. Mimo zaciętej walki, nie udało się zawodnikom GUMed wejść do ścisłego finału. Liczymy jednak, że za rok, wzmocnieni o nowych zawodników, a także dzięki pomocy władz naszej Uczelni osiągniemy lepszy wynik. Gorąco zapraszamy kolegów do udziału w treningach w kolejnym roku akademickim.

Łukasz Dobosz,
student VI roku Wydziału Lekarskiego

Od lewej: górny rząd – Maciej Kaczor, Erik Eriksson Dahl, Bartosz Stańkowski, Mirosław Migda, Łukasz Dobosz, Dominik Wieczorek, Michał Orzech (trener); dolny rząd – Mateusz Sitkiewicz, Jonathan Moonen, Paweł Klikowicz, Marek Dobosz, Gracjan Bartosz, Krzysztof Batia

Kolejna Biała Sobota na Kaszubach

Kolejną sobotnią białą akcją Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego na Kaszubach, zorganizowaną tym razem z inicjatywy Samorządu Studenckiego GUMed, odbyła się 11 maja br. w Somoninie. Wsparcia udzielił Wolańtariat Delfin z Gminy Somonino na czele z wójtem Marianem Kryszewskim. W wydarzeniu uczestniczyli studenci – członkowie kół studenckich: dermatologicznego, alergologicznego, epidemiologiczno-środowiskowego, dietyki oraz zdrowia publicznego. Do Ośrodka Zdrowia w Somoninie zgłosiło się wielu mieszkańców gminy. Mieli możliwość skorzystania z prostych badań diagnostycznych i wysłuchania porad dotyczących profilaktyki chorób i zachowań prozdrowotnych. Oblężenie przeżyli członkowie kofa dermatologicznego i lekarze z Katedry i Kliniki Dermatologii, Alergologii i Wenerologii: dr med. Aleksandra Wilkowska i dr hab. med. Aneta Szczerkowska-Dobosz – opiekun kofa, którzy udzielili kilkudziesięciu porad lekarskich. Gospodarze Białej Soboty przyjęli naszą grupę bardzo ciepło. Z obu stron zadeklarowano chęć dalszej współpracy i organizacji kolejnych spotkań. Do udziału w tych integrujących środowiska akcjach serdecznie zapraszamy!

dr hab. Aneta Szczerkowska-Dobosz,
Katedra i Klinika Dermatologii, Alergologii i Wenerologii

Grupa reprezentująca Gdański Uniwersytet Medyczny wraz z członkami Wolańtariatu Delfin przed ośrodkiem zdrowia w Somoninie

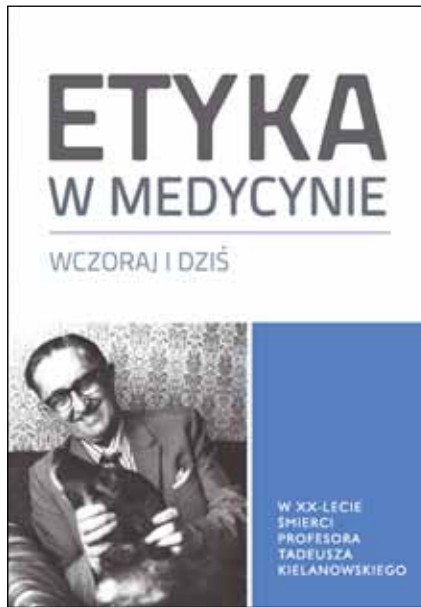
Zapraszamy

do udziału w konferencji naukowej **Etyka w medycynie wczoraj i dziś. W XX-lecie śmierci prof. Tadeusza Kielanowskiego**, która odbędzie się w dniach 26-28 września 2013 r. w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym.

Patronat honorowy nad konferencją objęli: Rektor GUMed, Minister Zdrowia oraz Prezydent Miasta Gdańska. Radzie Programowej konferencji przewodniczy prof. Janina Suchorzewska, a pracami Komitetu Organizacyjnego kierują dr Krystyna Baśńska i dr hab. Adam Szarszewski.

Tematyka konferencji:

- Etyka medyczna wobec przemian naukowych, technicznych i kulturowych w ujęciu historycznym.
- Polska myśl etyczno-medyczna XIX-XX w.
- Idea humanizmu w medycynie i jej praktyczny wymiar.
- Trwałość czy zmienność reguł moralnych w bioetyce? Problem filozoficznych podstaw i uzasadnień w refleksji bioetycznej.
- Etyczne problemy wobec uwarunkowań ekonomicznych współczesnej medycyny i ochrony zdrowia.

Prosimy o zgłaszanie udziału w konferencji – czynnego lub biernego – oraz nadsyłanie tematu wystąpienia wraz ze streszczeniem w języku polskim i angielskim do 31.05.2013 r. drogą *on-line*, za pośrednictwem strony internetowej www.etykawmedycynie.gumed.edu.pl (w zakładce „Rejestracja *on-line*”). Pełny tekst wystąpienia prosimy przesłać do 15.09.2013 r. Nadesłane artykuły, po pozytywnej recenzji, zostaną opublikowane w osobnej monografii. Lekarze uczestniczący w konferencji otrzymują 15 punktów edukacyjnych.

Opłata za udział w konferencji wynosi 300 zł (dokonana do 30.06.2013 r., po tym terminie – 350 zł). W ramach opłaty organizatorzy zapewniają materiały konferencyjne, catering w czasie konferencji oraz wspólną kolację w dniu 27.09.2013 r. Numer konta w Banku BPH SA: 98 1060 0076 0000 3210 0019 0967 z dopiskiem w tytule wpłaty „Etyka w medycynie”.

Więcej informacji: www.etykawmedycynie.gumed.edu.pl

Pięćdziesiąt lat minęło

Stu trzydziestu dziewięciu absolwentów Wydziału Lekarskiego, studentów rocznika 1957-1963 odnowiło po 50 latach swoje dyplomy. Wśród nich było 115 lekarzy i 24 lekarzy dentyistów. Uroczystość odbyła się 17 maja br. w Auditorium Primum im. Olgierda Narkiewicza. Rozpoczęła ją msza św. w kościele pw. Matki Boskiej Częstochowskiej. Przemówienia wygłosili m.in. prof. Leszek Bieniaszewski – prorektor ds. rozwoju i organizacji kształcenia, dr hab. Maria Dudziak, prof. nadzw. – dziekan Wydziału Lekarskiego oraz dr hab. Marek Niedożytko, prodziekan Wydziału Lekarskiego, kierownik Oddziału Stomatologicznego. Nie zabrakło też wystąpienia dr. Romana Budzińskiego, prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Gdańsku oraz prof. Brunona Imielińskiego, prezesa Stowarzyszenia Absolwentów. W imieniu absolwentów głos zabrała dr Małgorzata Jankau. Uroczystość zakończył występ artystów Opery Bałtyckiej w Gdańsku.

Student GUMed wśród laureatów

Marcin Ostrowski, student IV roku Wydziału Lekarskiego i przewodniczący Studenckiego Koła Naukowego przy Katedrze i Klinice Chirurgii Klatki Piersiowej GUMed znalazł się w gronie dwudziestu czterech europejskich laureatów prestiżowego stypendium ECCO Elective Course in Oncology organizowanego przez European CanCer Organisation w dniach 8-19 lipca br. w Antwerpii.

ECCO Elective Course in Oncology jest organizowany od 2005 roku pod auspicjami najważniejszych europejskich towarzystw onkologicznych – European Society for Medical Oncology (ESMO), European Society of Surgical Oncology (ESSO),

European Society for Radiotherapy & Oncology (ESTRO) i European Society of Paediatric Oncology (SIOPE). Celem stypendium jest zachęcenie najzdolniejszych studentów medycyny z lat IV-VI z całej Europy do specjalizowania się w dziedzinach onkologicznych.

Przez dwa tygodnie, młodzi naukowcy będą teoretycznie i praktycznie współpracować w sesjach plenarnych, wykładach, prezentacjach przypadków klinicznych i ćwiczeniach z doświadczoną kadrą dydaktyczną m.in. z Niemiec, Serbii, Wielkiej Brytanii, Szwecji, Belgii i Holandii.

MITOLOGIA I MEDYCYNA (8)

Uśmiech sardoniczny (łacińskie *sardonicus*, greckie *sardanios*) to nietypowy wyraz twarzy. Określenie to jest używane w zasadzie w dwóch znaczeniach – jako wyraz twarzy wywołany skurczem mięśni mimicznych, będący objawem tęcza lub skutkiem działania niektórych trucizn, a drugie znaczenie to określenie uśmiechu pogardliwego, cynicznego lub szyderczego. W znaczeniu medycznym nazwa jest używana w odniesieniu do charakterystycznego grymasu twarzy w przebiegu choroby. Na objaw ten, występujący u osób rannych, zwracali już uwagę lekarze starożytni. Wiadomo już od czasów przed rzymskich, że napary z zieleń jaskra sardyńskiego, zwanego *sardanion*, rosnącego na Sardynii, wykorzystywane były do rytuałów śmierci. Po wypiciu naparu na twarzy zmarłych pojawiał się charakterystyczny skurcz mięśni – *sardanion gelan* – gorzki i wymuszony uśmiech. Słowo *sardoniczny* wprowadzone zostało przez Homera, który spostrzegł, że mieszkający na Sardynii Fenicjanie podawali ten napój skazańcom oraz osobom starszym i po śmierci występował u nich charakterystyczny grymas twarzy.

Określenie *uśmiech sardoniczny* jest także podawane w micie o Talosie, strażniku wyspy Kreta. Do brzegów tej wyspy podpływały często obce statki i atakowały jej mieszkańców. Król Minos, władca Kreta, chcąc zapewnić jej mieszkańcom bezpieczne bytowanie, zwrócił się do Zeusa o radę i pomoc. Ten wysłuchał Minosa i ofiarował mu jako strażnika wykonanego w kuźni Hefajstosa człowieka z brązu. Miał on głowę byka i tylko jedną żyłę, biegnącą od głowy do stopy, zamkniętą czopem w okolicy kostki. Olbrzym ten nazywał się Talos. Pracę swą wykonywał rzetelnie. Trzy razy dziennie obiegał dookoła wyspę i obrzucał wielkimi kamieniami każdy, zbliżający się do niej obcy statek.

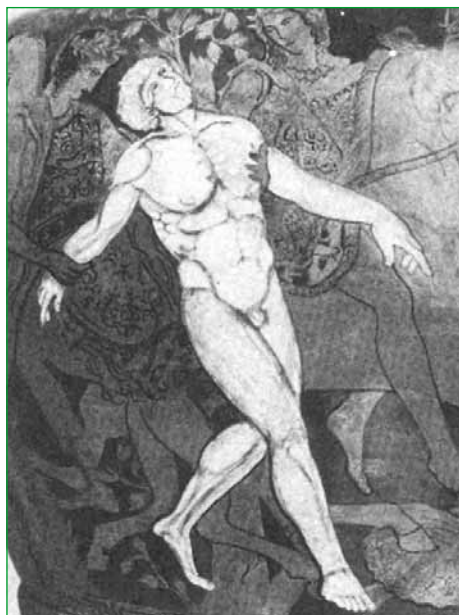
Uśmiech sardoniczny

Medea szalejąca, E. Delacroix

Hefajstos

Talos trzymany przez dwie czarodziejki

Pewnego razu udało się Sardyńczykom podpłynąć blisko brzegu i wdrzeć na wyspę. Wówczas Talos rozgrzał się do czerwoności w ognisku i kolejno uśmiercał atakujących uściskiem swych rozżarzonych ramion, uśmiechając się przy tym szyderczo. W ten sposób zginęli wszyscy Sardyńczycy. Zginął jednak i Talos. W tym czasie przebywała bowiem na Krecie czarodziejka Medea, która była świadkiem jego działań i jedynie ona wiedziała jak go zniszczyć. Wyciągnęła czop zamykający wylot żyły, która była siłą napędową jego działania. Otwarcie żyły spowodowało upływ krwi i pozbawiło strażnika życia.

dr Bogumił Przeździecki

Sukces studentek zdrowia publicznego

Studentki I roku studiów magisterskich na kierunku zdrowie publiczne **Agata Andrzejczyk** oraz **Anna Tyrańska-Fobke** zajęły I miejsce w konkursie Komitetu Naukowego za najlepszą pracę wygłoszoną w sesji *Varia* podczas VI Studenckiego Symposium Naukowego *Wrocławskie Dni Zdrowia Publicznego*, które odbyło się w dniach 13-14 maja br. we Wrocławiu. Studentki naszej Uczelni zaprezentowały wyniki pracy badawczej pt. *Nie tylko studia – postawy studentów zdrowia publicznego wobec przyszłego zatrudnienia*. Jedną z nagród, którą uzyskały jest udział w III Międzynarodowym Forum Promocji i Profilaktyki Zdrowotnej KNOW HEALTH. Praca została przygotowana pod kierunkiem dr. Łukasza Balwickiego w ramach działalności Studenckiego Koła Naukowego przy Zakładzie Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej.

□

Konferencja *Seksualia* 2013

Prof. Zbigniew Izdebski, znany seksuolog i wykładowca Uniwersytetu Warszawskiego był gościem tegorocznej konferencji *Seksualia 2013*, zorganizowanej przez studentów zrzeszonych w Oddziale Gdańsk IFMSA-Poland. Opowiedział zainteresowanym o seksualności Polaków.

Podczas konferencji lek. Agata Leśnicka zaprezentowała wykład pt. *Seksualność w relacji lekarza i pacjenta*, a dr Krzysztof Rębała wykład pt. *Dochodzenie ojcostwa*.

Konferencja odbyła się 9 maja br. w sali im. Profesora Kieturakisa w CMI. Organizatorzy składają serdeczne podziękowanie wszystkim prelegentom, dziękują wszystkim uczestnikom za liczne przybycie i zapraszają na przyszłoroczną edycję konferencji.

Karolina Garnicka,
prezydent IFMSA Poland Oddział Gdańsk

NA WYDZIALE LEKARSKIM

stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych uzyskali:

1. dr n. med. Marcin FIJAŁKOWSKI – specjalista, I Katedra i Klinika Kardiologii GUMed, praca pt. *Ultradźwiękowa charakterystyka mięśnia lewej komory serca u chorych na akromegalię*, uchwała Rady Wydziału Lekarskiego z dnia 25 kwietnia 2013 r. w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyny – kardiologia.
2. dr n. med. Iwona INKIELEWICZ-STĘPNIAK – adiunkt, Katedra i Zakład Chemii Medycznej GUMed, praca pt. *Interakcje fluorków z wybranymi składnikami diety i farmakoterapeutkami – rola stresu oksydacyjnego*, uchwała Rady Wydziału Lekarskiego z dnia 9 maja 2013 r. w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie biologii medycznej – chemia medyczna.

stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej uzyskała

mgr Agnieszka KITOWSKA – b. słuchacz Kolegium Studiów Doktoranckich, Zakład Medycyny Molekularnej Katedry Biochemii Klinicznej GUMed, praca pt. *Wartość prognostyczna oceny wybranych zmian genetycznych u pacjentów z rakiem jelita grubego bez przerzutów do regionalnych węzłów chłonnych*, promotor – prof. dr hab. Tadeusz Pawełczyk, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 9 maja 2013 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej;

stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie medycyny uzyskali:

1. lek. Iwona APONOWICZ – ordynator, Oddział Reumatologii Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie, praca pt. *Znaczenie czynników społeczno-środowiskowych w przebiegu reumatoidalnego zapalenia stawów*, promotor – dr hab. Leszek Bidzan, prof. nadzw. GUMed, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 25 kwietnia 2013 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,
2. lek. Joanna BAGIŃSKA – rezydent UCK, Katedra i Klinika Urologii GUMed, praca pt. *Ocena wyników leczenia chorych poddanych operacji z użyciem siatek systemu Prolift z powodu obniżenia lub wypadania narządów miednicy mniejszej*, promotor – prof. dr hab. Kazimierz Krajka, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 25 kwietnia 2013 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,
3. lek. Łukasz CHMYŁKO – doktorant, Katedra i Klinika Ginekologii, Ginekologii Onkologicznej i Endokrynologii Ginekologicznej GUMed, praca pt. *Analiza chorych na raka błony śluzowej trzonu macicy leczonych w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym w latach 1997-2008*, promotor – dr hab. Dariusz Wydra, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 25 kwietnia 2013 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,
4. lek. Peter Stefan DEEG – wolontariusz, Zakład Diagnostyki Chorób Serca II Katedry Kardiologii GUMed, praca pt. *Ocena lewej komory serca u chorych z sarkoidozą płuc w badaniu echokardiograficznym*, promotor – dr hab. Maria Dudziak, prof. nadzw., Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 25 kwietnia 2013 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,
5. lek. Maja Magdalena SŁAWIŃSKA-MORAWSKA – rezydent UCK, Katedra i Klinika Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych GUMed, praca pt. *Nefroprotektoryjne właściwości inhibitora reniny (aliskirenu) u chorych z przewlekłą chorobą nerek przebiegającą z białkomoczem*, promotor –

Nowi doktorzy

dr hab. Leszek Piotr Tylicki, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 25 kwietnia 2013 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny.

NA WYDZIALE NAUK O ZDROWIU

stopień naukowy doktora nauk o zdrowiu uzyskała

mgr pielęgniarstwa Dorota Bronisława Różycka – pielęgniarka koordynująca, Szpital SWISSMED Centrum Zdrowia SA w Gdańsku, praca pt. *Ocena emocji negatywnych oraz jakości życia pacjentów z chorobą wieńcową, poddanych zabiegom rewaskularyzacji chirurgicznej przy pomocy operacji wszczepienia pomostów aortalno-wieńcowych lub leczeniu interwencyjnemu przy pomocy zabiegów przezskórnej interwencji wieńcowej*, promotor – dr hab. Wacław Kochman, prof. nadzw., Rada Wydziału Nauk o Zdrowiu w dniu 16 maja 2013 r. nadała stopień doktora nauk o zdrowiu.

NA WYDZIALE FARMACEUTYCZNYM

stopień naukowy doktora nauk farmaceutycznych uzyskali:

1. mgr Justyna Długokęcka – doktorantka, Zakład Farmakodynamiki Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki GUMed, praca pt. *Badanie wpływu pochodnych imidazolin na izolowane przedsionki serca szczura w oparciu o analizę zależności struktura-aktywność*, promotor – prof. dr hab. Antoni Nasal, Rada Wydziału Farmaceutycznego w dniu 9 kwietnia 2013 r. nadała stopień doktora nauk farmaceutycznych w zakresie farmakologii.
2. mgr Daniel Żakowiecki – doktorant, Katedra i Zakład Farmacji Stosowanej GUMed, praca pt. *Wpływ wybranych substancji pomocniczych i procesów technologicznych na dostępność farmaceutyczną zasady zyprazydonu ze stałych doustnych postaci leku*, promotor – dr hab. Krzysztof Gał, prof. nadzw., Rada Wydziału Farmaceutycznego w dniu 9 kwietnia 2013 r. nadała stopień doktora nauk farmaceutycznych w zakresie technologii postaci leku.

□

Wyróżnienie dla pracowników GUMed

Praca autorstwa pracowników Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego zatytułowana *Nadciśnienie tętnicze u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym w Gdańsku. Program przesiewowy Zdrowe Serce Gdańskich Uczniów* otrzymała I nagrodę jako jedna z trzech najlepszych prac opublikowanych w kwartalniku *Family Medicine & Primary Care Review* w roku 2012.

Autorami nagrodzonej publikacji są: **dr Agata Sadowska, lek. Piotr Gutknecht i prof. Janusz Siebert** z Katedry Medycyny Rodzinnej oraz **Aleksandra Niedzielska i Marek Janowski** z Ośrodka Promocji Zdrowia i Sprawności Dziecka w Gdańsku. Wyróżnienie zostało wręczone 9 maja 2013 roku podczas inauguracji X Zjazdu Polskiego Towarzystwa Medycyny Rodzinnej w sali audytorijnej Wrocławskiego Centrum Kongresowego przy ul. Wystawowej.

□

II Gdański Bieg Lekarzy za nami

Pięćdziesięciu sześciu uczestników stanęło na starcie Gdańskiego Biegu Lekarzy, który odbył się 21 kwietnia br. Jego trasa została poprowadzona malowniczymi alejkami Parku im. Ronalda Reagana. Zawodnicy wystartowali na dwóch dystansach: 5 i 10 km. Sygnał do rozpoczęcia rywalizacji dała prof. Alicja Chybicka z Wrocławia. Zawodnikom towarzyszyły rodziny oraz bliscy znajomi, którzy gorąco dopingowali swoich faworytów. Pomimo zimnego wiatru atmosfera była gorąca. Dzięki wytrwałości i dobrej kondycji zostali wyłonieni zwycięzcy.

W kategorii mężczyzn w biegu na 5 km pierwsze miejsce zajął Maciej Duda, natomiast w kategorii kobiet zwyciężyła Alicja Sadowska. Dystans 10 km jako pierwszy pokonali Tadeusz Bizewski oraz Hanna Muerau-Nowicka. Na zmęczonych i spragnionych sportowców czekał poczęstunek przygotowany przez miłośnika motoryzacji i dobrego jedzenia Macieja Babickiego i jego ekipy. Organizacji imprezy przewodniczyli: Łukasz Skorupa wraz z małżonką Karoliną, Tomasz Drabarek, Marzena Szarafińska i Agata Pilecka. W przygotowanie trasy włączył się trener studentów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego wraz z podopiecznymi, którzy po zakończonym biegu ruszyli do rywalizacji wytyczoną już trasą. Ponadto Gdański MOSIR umożliwił oznakowanie startu i jednocześnie mety poprzez udostępnienie bramki. Organizatorzy mają nadzieję, że impreza nabierze cyklicznego charakteru.

Zachęcamy do spędzania wolnego czasu w sposób aktywny oraz w doborowym towarzystwie. Liczymy, że nie był to ostatni bieg lekarzy w tym roku. Oby tak dalej. Gotowi na start?

Agata Pilecka

Biała Sobota USG w Zespole Szkół w Somoninie

W Zespole Szkół w Somoninie odbyła się 16 marca br. Biała Sobota USG zorganizowana przez Studenckie Koło Ultrasonografii przy Pracowni Diagnostyki Ultrasonograficznej i Biopsyjnej Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii. Opiekunem Koła jest dr Wojciech Kosiak. W ramach akcji uczniowie mogli skorzystać z bezpłatnego badania ultrasonograficznego tarczycy i jamy brzusznej. Wszystkie badania wykonywane były przez studentów na wysokiej klasy aparatach USG, udostępnionych w ramach współpracy z firmą PHILIPS Healthcare.

Biała Sobota jest jedną z form działalności Koła. Celem tego rodzaju akcji jest uzyskanie przez najmłodszych pacjentów dostępu do najnowocześniejszych technik diagnostycznych, a dla nas studentów, to możliwość doskonalenia umiejętności wykonywania badania USG pod okiem naszych opiekunów. Podczas akcji udało się przebadać ponad 80 uczniów. U części z nich stwierdzono nieprawidłowości, które wymagają dalszej diagnostyki.

Akcja cieszyła się dużym zainteresowaniem. Uczniowie otrzymywali po badaniu symboliczne naklejki – pamiątkę Białej Soboty w Somoninie.

Błażej Littwin,
przewodniczący SKN USG

